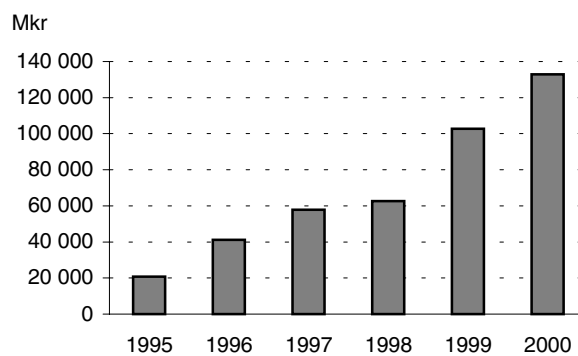

Rekordåret 2000

Reavinster och reaförluster

Förmögenhet

Producent

Statistiska centralbyrån,
Programmet för ekonomisk välfärdsstatistik

701 89 Örebro

Förfrågningar

Leif Johansson
telefon: 019 – 17 65 41
E-post: leif.johansson@scb.se

Lena Bjerke
telefon: 019 – 17 60 14
E-post: lena.bjerke@scb.se

Tommy Blomqvist
telefon: 019 – 17 65 42
E-post: tommy.blomqvist@scb.se

Innehåll:

Förord	5
Sammanfattning	6
Inledning	8

Så görs statistiken

Population	9
Urval	9
Datainsamling	10
Statistikens tillförlitlighet	10

Definitioner och begrepp

Bakgrunds- och klassificeringsvariabler	12
Reavinster och reaförluster	12
- Finansiella	13
- Reala	15
Förmögenhet	16
Statistiska begrepp	17

Resultat

Reavinster och reaförluster:

- Utveckling	18
- Sammansättning	20
- Ålder	25
- Inkomst	28
- Reavinst och förmögenhet	30

Förmögenhet:

- Sammansättning	32
- Fördelning	36
- Åren 1999 och 2000	38

Förord

Regeringen har för andra året i rad givit Statistiska centralbyrån i uppdrag att belysa reavinster och reaförluster. Denna rapport behandlar reavinster och reaförluster inkomståret 2000 (taxeringsåret 2001) och en del jämförelser med år 1999.

Materialet bygger på bearbetningar av urvalsundersökningen om Hushållens ekonomi, HEK. Ett särskilt tillägg av personer som har gjort stora reavinster eller reaförluster under året har gjorts för att förbättra resultatens kvalitet.

I uppdraget ingår att kartlägga reavinsternas och reaförlusternas sammansättning, fördelningen mellan personer och jämförelser med året innan.

Rapporten har sammanställts av Lena Bjerke, Tommy Blomqvist och Leif Johansson.

Sammanfattning

Syftet med denna rapport är i första hand att visa reavinsternas och reaförlusternas storlek och sammansättning år 2000. Uppgifterna kommer från undersökningen om Hushållens ekonomi (HEK) 2000 som har kompletterats med ett särskilt urval av personer med stora reavinster eller reaförluster.

Utveckling

Reavinsterna ökar under hela 1990-talet och ökningen fortsätter år 2000. Mellan åren 1999 och 2000 har de taxerade reavinsterna ökat från 100 till 130 miljarder kronor.

Reaförlusterna, som legat på ungefär samma nivå under 1990-talet, har även de ökat mellan åren 1999 och 2000. Ökningen är ca 70 procent, från 3,3 miljarder kronor till 5,6 miljarder kronor.

Även antal personer som redovisar reavinst eller reaförlust ökar kraftigt, från 510 000 år 1991 till 2 150 000 år 2000. Ökningen mellan de två senaste åren, 1999 och 2000, är 16 procent.

Reavinsternas utveckling beror till stor del på aktiekursernas uppgång som från år 1991 till 1999 ökar med nästan 500 procent (generalindex). Nedgången i börsutvecklingen år 2000 motsvaras inte av minskade reavinster samma år. Däremot förändras reavinsternas sammansättning mellan år 1999 och 2000. Reavinster vid försäljning av marknadsnoterade och ej marknadsnoterade aktier minskar, från att år 1999 utgöra mer än hälften av de totala reavinsterna, till 47 procent år 2000. Även fastighetspriserna stiger under 90-talet men i betydligt långsammare takt. Ökningen fortsätter under år 2000 då fastighetsprisindex stiger med 21 procent. Reavinster som grundar sig på försäljning av privatbostadsfastighet och bostadsrätt ökar sin andel av de totala reavinsterna med 9 procentenheter mellan år 1999 och 2000.

Bruttoreavinst och bruttoreaförlust

Totalsumman av bruttoreavinsterna uppgår år 2000 till 178 miljarder kronor. Som jämförelse kan nämnas att sjukpenningen samma år uppgår till 32 miljarder kronor. Bruttoreavinsterna är mer än fem gånger så stora. Den genomsnittliga bruttoreavinsten är för samtliga personer 19 700 kronor och för de personer som har reavinst 95 900 kronor. Andelen av befolkningen som har reavinst är ca 20 procent.

Nästan två tredjedelar av reavinsterna, 117 miljarder kronor, utgörs av finansiella reavinster. Bland dessa reavinster utgör marknadsnoterade aktier mer än 43 procent, 51 miljarder kronor. Av de reala vinsterna kommer största delen, 54 procent, från försäljning av privatbostadsfastigheter, 33 miljarder kronor.

Kvinnor har 35 procent av reavinsterna och män således 65 procent. Genomsnittlig reavinst för män är 117 800 kronor och för kvinnor 71 400 kronor, 61 procent av männens medelvärde.

Bruttoreaförlusterna uppgår till 18 miljarder kronor år 2000. De finansiella reaförlusterna är mer än åtta gånger större än de reala, 16 miljarder kronor respektive 2 miljarder kronor. Reaförlusterna uppstår framför allt vid försäljning av aktier.

Jämfört med år 1999 ökar både reavinster och reaförluster. De reala reavinsterna ökar procentuellt mer än de finansiella. Det är framför allt reavinster vid försäljning av bostadsrätter som ökar. Totalsumman av reavinster som härrör från försäljning av bostadsrätter ökar med 256 procent mellan åren och reavinst vid försäljning av privatbostadsfastigheter med 54 procent.

Ojämn fördelning av reavinsterna och förmögenheten

En procent av personerna med bruttoreavinster har över 70 procent av totala summan reavinster, 127 miljarder kronor. Tio procent av personerna innehar 99 procent av reavinsterna, 175 miljarder kronor. Ett annat mått på ojämnheten är Gini-koefficienten som är 0,976, mer än fyra gånger så stor som t.ex. spridningen för arbetsinkomsten. Det finns 13 900 personer med en taxerad reavinst över 1 miljon kronor. Antalet män med taxerade reavinster över 1 miljon kronor är 10 300 och antalet kvinnor 3 600.

Personer med hög inkomst har oftare reavinster och ett betydligt högre genomsnitt på sina reavinster än övriga personer. Tiondelen med de högsta inkomsterna står för 94 miljarder kronor av de totala reavinsterna, vilket motsvarar mer än halva värdet.

Personer i övre medelåldern och yngre pensionärer har oftare reavinst än andra. När det gäller reavinstens genomsnittliga värde är det högst i åldrarna 55-64 år, 138 000 kronor och för dem över 75 år, 132 000 kronor. För kvinnor ökar reavinsternas storlek med åldern medan män har störst reavinst i åldrarna 55-64 år.

När det gäller förhållandet mellan finansiella och reala reavinster genom livet skiljer sig mönstret markant mellan kvinnor och män. Män har högre andel finansiella reavinster än reala i alla åldrar medan kvinnor har högre andel reala reavinster i flera åldersgrupper. För de äldsta kvinnorna och för kvinnor i åldern 25-34 år dominerar de reala reavinsterna. I den senare åldersgruppen utgör de reala reavinsterna hela 67 procent.

Det finns starka samband mellan reavinster och förmögenhet. Personer med stor förmögenhet har också stora reavinster. De tio procent rikaste har i genomsnitt 289 000 kronor i reavinst, mer än fyra gånger så mycket som någon annan decilgrupp. Av de totala reavinsterna har den rikaste tiondelen 66 procent, nästan 118 miljarder kronor. Innehav av börsnoterade aktier är en av de viktigaste förklaringarna till att personer har reavinster.

Den genomsnittliga marknadsvärderade nettoförmögenheten för samtliga personer år 2000 uppgår till 346 000 kronor. Nettoförmögenheten ökar med 124 miljarder kronor mellan 1999 och 2000, drygt 4 procent. Det är främst de reala tillgångarna i form av fastigheter som ökar i värde. Bostadsrätterna ökar med 44 procent mellan åren. Egna hem och fritidshus ökar med ca 14 procent var. De finansiella tillgångarnas samlade värde har ökat med knappt 1 procent. De tillgångsslag som ökar är fonder och det beror på att antalet personer som investerar i denna typ av sparande fortsätter att öka mellan år 1999 och 2000. Börsnedgången i slutet av år 2000 är främsta orsaken till att ökningen av värdet på finansiella tillgångar är så måttlig.

Förmögenhetsfördelningen är ojämn med en Gini-koefficient på 0,942 år 2000. Den rikaste procenten har 26 procent av nettoförmögenheten. Finansiella tillgångar är mer ojämnt fördelade än reala tillgångar. Bland de finansiella tillgångarna är det börsnoterade aktier som är den största enskilda posten med ett värde på 472 miljarder kronor, 31 procent av de finansiella tillgångarna.

Kvinnorna har 43 procent av nettoförmögenheten, männen således 57 procent. Medelvärdet för nettoförmögenheten är för män 399 000 kronor och för kvinnor 294 000 kronor, 74 procent av männens medelvärde.

Inledning

I takt med den kraftiga värdestegringen på aktierelaterade värdepapper under 1990-talet har också reavinsternas storlek och antal personer som redovisat reavinst stadigt ökat. Även de stigande fastighetspriserna under senare delen av 90-talet har bidragit till reavinsternas utveckling. År 2000 uppgick reavinsterna till över 130 miljarder kronor. Detta år redovisade 1 800 000 personer reavinst och 330 000 personer reaförlust, att jämföra med år 1991 då 378 000 personer redovisade en reavinst på 40 miljarder kronor. Reavinsterna utgör också den största enskilda posten under inkomst av kapital och är naturligtvis därmed en viktig del i kapitalbeskattningen. Det behövs kunskap om sammansättning, hur reavinster och reaförluster uppkommer och vilka grupper som kan öka sina inkomster genom att realisera värdestegringen i olika tillgångsslag (eller vilka grupper som gjort förluster).

För inkomståret 1999 genomförde Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av regeringen en undersökning av reavinster och reaförluster. Det har inte tidigare gjorts någon liknande undersökning och därmed inte funnits någon detaljerad statistik över ämnet inom ramen för den officiella statistiken.

Resultatet publicerades i en rapport, "REAVINSTER och reaförluster 1999".

Målsättningen med uppdraget var bl.a. att

- förbättra möjligheterna till prognos av skatteintäkter på området
- på sikt försöka förstå beteendeförändringar
- kunna beräkna förändringar av skatteinkomster vid regelförändringar
- kunna förbättra underlag för fördelningsanalys
- bättre förstå samband mellan reavinster och förmögenhet

För att kunna uppnå flera av ovanstående mål krävs studier över flera år. SCB har därför fått i uppdrag av regeringen att genomföra motsvarande undersökning även för år 2000. Denna rapport, "Rekordåret 2000", bygger på resultat från studier för inkomståret 2000.

Det finns starka samband mellan reavinst/reaförlust och förmögenhetsinnehav. Rapporten innehåller därför även uppgifter om förmögenhet; sammansättning, fördelning och utveckling.

Så görs statistiken

Population

Redovisningen bygger på undersökningen om Hushållens ekonomi, HEK, tidigare kallad Inkomstfördelningsundersökningen, HINK. HEK är baserad på ett urval av Sveriges befolkning och genomförs varje år. Huvudsyftet med HEK är att kartlägga den disponibla inkomstens fördelning bland olika hushåll samt belysa inkomststrukturen.

Vid redovisning av de taxerade reavinsternas och reaförlusternas utveckling under 1990-talet samt förmögenhetssuppgifter grundar uppgifterna sig på totalmaterial, dvs. uppgifter gällande hela befolkningen. I dessa fall redovisas taxerad reavinst eller reaförlust till skillnad från övrig redovisning då bruttoreavinst och bruttoreaförlust används. (Vinst och förlust före eventuella kvittningar och skattemässiga reduceringar.)

Den nu redovisade undersökningen avser inkomståret 2000. Förmögenhetssuppgifterna avser den 31 december 2000.

Målpopulationen är individer som bodde i Sverige någon gång under undersökningsåret. Det innebär att även individer som utvandrat eller avlidit under året ingår i målpopulationen. Inga dödsbon ingår.

Urval

Urvalet för denna reavinst-/reaförlustundersökning bygger på det ordinarie urvalet i HEK som kompletterats med ett tillägg av personer med stora reavinster eller reaförluster.

Urvalet i den ordinarie undersökningen om Hushållens ekonomi år 2000 omfattar 15 000 personer. Som urvalsram används registret över totalbefolkningen (RTB). Urvalet är draget som ett s.k. nätverksurval inom två strata. Med hjälp av registerinformation från RTB knyts sedan hushållsmedlemmar till urvalspersonen. Vid telefonintervju med hushållen frågas bl.a. efter hushållets sammansättning för att fånga upp eventuella sammanboende utan gemensamma barn. Denna uppgift finns inte att tillgå via register. Efter dessa kompletteringar omfattar den ordinarie inkomstfördelningsundersökningen 34 215 personer. En utförligare beskrivning av urvalen för den ordinarie undersökningen om Hushållens ekonomi redovisas i samband med den årliga statistiken över inkomstfördelningen. (Se Statistiska meddelanden, HE 21 SM 0201, Inkomstfördelningsundersökningen 2000.)

Som urvalsram för tillägget har använts ett register från Riksskatteverket (RSV) över slutlig taxering inkomståret 2000. Personer med reavinst eller reaförlust har matchats mot urvalsramen för HEK. De poster som även finns i HEK:ens urvalsram utgör urvalsram för tillägget. Totalt ingick 6 921 634 personer i urvalsramen. I tabell 1 redovisas urvalet för tillägget.

Tabell 1. Tillägg av personer med stora reavinster/reaförluster 2000

Reavinst/reaförlust, kr	Population	Urval
Reavinst		
70 000 - 177 400	130 481	82
177 400 - 414 000	60 382	82
414 000 - 1 035 000	26 157	91
1 035 000 - 15 000 000	12 600	649
15 000 000 -	596	596
Summa reavinst	230 216	1 500

Tabell 1. forts.

Reavinst/reaförlust, kr	Population	Urval
Reaförlust		
10 000 - 32 400	40 907	46
32 400 - 79 700	20 305	45
79 700 - 195 800	8 982	45
195 800 - 1 750 000	3 647	147
1 750 000 -	117	117
Summa reaförlust	73 958	400
Reavinst < 70 000 eller reaförlust =< 10 000	6 617 460	0
Summa reavinst/reaförlust	6 921 634	1 900

Det tilläggsurval som dragits omfattar alltså 1 900 personer fördelade på 400 med reaförlust och 1 500 med reavinst. Detta urval har kompletterats med tillhörande hushållsmedlemmar och innehåller då 4 717 personer.

Datainsamling

Uppgifter om olika slag av reavinst respektive reaförlust samt bruttovärden (före eventuella kvittningar och skattemässiga reduceringar) finns inte att tillgå via ADB-register. Därför sker insamling av dessa uppgifter genom manuell överföring från den allmänna självdeklarationen.

Genom telefonintervju har uppgifter om bl.a. hushållets sammansättning och boendeuppgifter hämtats. För tilläggsurvalet har inte någon telefonintervju gjorts utan hushållets sammansättning har fastställts med hjälp av registerdata, dels från taxeringen och dels från folkbokföringen. Detta gäller även intervjubortfallet i den ordinarie inkomstfördelningsundersökningen. I registret över totalbefolkningen (RTB) framgår vilka personer som är folkbokförda på samma fastighet och också har en familjerelation, föräldrar/barn.

Uppgifter om inkomster, ersättningar, bidrag och skatter m.m. har samlats in från administrativa register.

Uppgifter om ägande av fastigheter och fastigheters värde har hämtats från Riksskatteverket. För att kunna beräkna fastigheters marknadsvärde inhämtas köpeskillingskoefficient från SCB:s fastighetsprisstatistik.

Fastigheter i utlandet, bostadsrätter, finansiella tillgångar och skulder har hämtats från Riksskatteverkets kontrolluppgiftsregister och taxeringsregister. Värdering av finansiella tillgångar till marknadsvärde har skett med hjälp av register från Stockholms fondbörs.

Statistikens tillförlitlighet

För att förbättra skattningarna har HEK-undersökningen kompletterats med ett tilläggsurval med personer som har stora reavinster eller reaföruster.

De administrativa registren är i första hand till för administrativa ändamål och svarar därmed inte alltid mot statistikens behov.

Vid den manuella överföringen av uppgifter från självdeklarationen, för individer med reavinst eller reaförlust, kan fel uppstå. Att identifiera olika slag av värdepapper och föra dem till rätt kategori är många gånger svårt då uppgifterna i självdeklarationen kan vara ofullständiga eller svåra att tyda. Det kan också finnas fel som uppstått när skattemyndigheterna rättar/ej rättar deklarationen. Avstämning sker mot taxeringsuppgifter.

Intervjubortfallet i HEK är ca 25 procent år 2000. Uppgifter för dessa personer ersätts med registeruppgifter där det inte går att identifiera sammanboende utan gemensamma barn. I sådana fall räknas de sammanboende som två separata familjer och endast urvalspersonen kommer med i undersökningen. Detta förhållande gäller förutom bortfallet i HEK även för tilläggsurvalet. Också vid redovisning av familjers förmögenhet hämtas familjesammansättningen från dessa registeruppgifter och ovanstående dilemma uppstår även här. Det innebär att antal familjer överskattas och förmögenhetsuppgifter som egentligen ska tillföras en familj i stället påförs två.

Den statistiska osäkerheten redovisas som det dubbla medelfelet. Det är ett mått på slumpfelets storlek, d.v.s. det fel som uppstår på grund av att skattningarna baseras på ett slumpmässigt urval. Precisionen i skattningen kan anges med ett konfidensintervall som täcker populationsvärdet med viss känd sannolikhet. Det dubbla medelfelet (egentligen $1,96 * \text{medelfelet}$) ger ett 95 procentigt konfidensintervall. Sannolikheten att intervallet omsluter populationsvärdet är således 95 procent. Det dubbla medelfelet redovisas för skattningar av totalsummor i tabell 3, ”Reavinst och reaförlust år 1999 och 2000 efter olika slag av reavinst och reaförlust”.

Definitioner och begrepp

Bakgrunds- och klassificeringsvariabler

Sammanräknad förvärvs- och kapitalinkomst är summan av inkomst av tjänst, inkomst av näringsverksamhet och inkomst av kapital (överskott).

Inkomst av kapital är ränta, utdelning och reavinst. Beräkningen görs brutto, dvs. inga avdrag får inverka. I samband med skattereformen 1990/91 blev alla kapitalinkomster skattepliktiga och ingår därför i redovisningen. Företagare kan fr.o.m. inkomstår 1994 välja att genom så kallad positiv räntefördelning flytta kapitalinkomst på eget kapital från näringsinkomst till kapitalinkomst.

Kapitalskatt betalas fr.o.m. inkomståret 1991 endast som statlig skatt. Skattesatsen är 30 procent. Underlaget för kapitalskatt utgör kapitalinkomster minus eventuellt underskott av kapital.

Ålder avser personens ålder 31 december år 2000.

Reavinster och reaförluster

Vid försäljning eller avyttring av värdepapper, utländsk valuta, personlig egendom, andel i handelsbolag, fastighet eller bostadsrätt ska uppkommen vinst eller förlust deklarerar vid den årliga självdeklarationen.

Reavinster beräknas nominellt och är med några undantag skattepliktiga till 100 procent. Bland undantagen kan nämnas de särskilda reduceringsregler som finns för beräkning av reavinst vid avyttring av fastigheter och bostadsrätter.

Avdrag för reaförluster medges mot samtliga övriga intäkter i kapital men är som huvudregel bara avdragsgilla till 70 procent. Ett viktigt undantag är reaförluster på marknadsnoterade fordon. För sådana värdepapper medges avdrag till 100 procent.

Reavinster och reaförluster redovisas i självdeklarationen under ”inkomst av kapital”. Som inkomst av kapital räknas t.ex. även ränta och utdelningar, ersättning vid uthyrning av privatbostad, räntebidrag och fr.o.m. 1994 positiv räntefördelning. För att beräkna inkomst av kapital ska först alla skattepliktiga inkomster summeras. Inkomsterna minskas sedan med de avdragsgilla kostnaderna. Den inkomst som återstår beskattas med en statlig skatt på 30 procent. Om kostnaderna överstiger intäkterna och ett underskott uppstår, beräknas en skattereduktion. Skattereduktionen är 30 procent av ett underskott på högst 100 000 kronor. Om underskottet är större än 100 000 kronor blir reduktionen 30 000 kronor för 100 000 kronor och 21 procent av beloppet som överstiger 100 000 kronor.

Vid byte av aktier i ett bolag mot aktier i ett annat bolag ska reavinst redovisas. Uppskov med beskattning av vinsten kan medges vid dessa byten – uppskov enligt andelsbyteslagen. Uppskov får återföras till beskattning när som helst, men senast när de tillbytta aktierna avyttras eller när innehavaren flyttar utomlands.

Man kan även få uppskov med reavinst vid försäljning av sin bostad då säljaren köper och flyttar till annan ersättningsbostad. Det gäller både privatbostadsfastighet och bostadsrätt.

I denna rapport har beloppen för reavinster och förluster redovisats som bruttobelopp, d.v.s. innan eventuella kvittningar och reduceringar gjorts. Skillnad mellan den skattepliktiga reavinsten och bruttobeloppet är 46,9 miljarder kronor år 2000. Det innebär att 74 procent av rea-

vinsterna beskattas. När det gäller reavinst/-förlust som uppkommit i samband med andelsbytet har endast de belopp som beskattas eller dras av i årets deklaration tagits med i redovisningen. Uppskov i samband med reavinst vid försäljning av privatbostadsfastighet eller bostadsrätt har inte inverkat på reavinster för fastigheter eller bostadsrätter i tabellerna. I tabeller som bygger på totalmaterial kan endast den skattepliktiga, taxerade vinsten och förlusten redovisas.

Finansiella

Med **marknadsnoterade aktier** menas aktier som är föremål för notering på svensk eller utländsk börs eller annan kontinuerlig notering av marknadsmässig omsättning. Detsamma gäller för alla marknadsnoterade finansiella instrument. Tidigare hade marknadsnoteringen betydelse för möjligheten att kvitta reaförluster mot reavinster. Förluster vid avyttring av marknadsnoterade värdepapper fick kvittas mot vinster på marknadsnoterade värdepapper. Förluster vid avyttring av ej marknadsnoterade värdepapper fick kvittas mot vinster på ej marknadsnoterade aktier och även mot vinster på marknadsnoterade värdepapper. Från och med år 2000 får onoterade aktier kvittas fullt ut mot marknadsnoterade värdepapper. Trots det redovisas marknadsnoterade och ej marknadsnoterade aktier var för sig i denna rapport. Detta görs för möjligheten att kunna jämföra med resultat från förra året. Det som anges nedan om marknadsnoterade aktier gäller även **ej marknadsnoterade aktier**.

Vid beräkning av vinst eller förlust används försäljningsintäkt och anskaffningsvärde. Som försäljningsintäkt redovisas ersättning minus eventuella försäljningskostnader. Anskaffningsvärdet är genomsnittligt anskaffningsvärde för samtliga värdepapper av samma slag och sort oavsett hur de erhållits och när de förvärvats. Man kan i stället för faktisk anskaffningskostnad beräkna anskaffningsvärdet enligt den s.k. schablonregeln till 20 procent av försäljningspriset efter avdrag för kostnader.

Vid aktiebyten ska normalt reavinstberäkning göras, men uppskov med beskattning av reavinsten kan medges.

Konvertibla skuldebrev, teckningsoptioner och köp- och säljoptioner för aktier reavinstbeskattas på samma sätt som aktier. Dessa värdepapper redovisas i rapporten under rubrikerna "Övriga finansiella reavinster" respektive "Övriga finansiella reaförluster".

Vid inlösen av en andel i en värdepappersfond ska reavinstberäkning göras. Inlösenpriset är då detsamma som försäljningspriset. Byte från en fond till en annan medför en reavinstberäkning.

Anskaffningskostnaden för en fondandel är normalt det pris man faktiskt gett. Har man fler andelar i samma fond ska genomsnittsmetoden användas. Anskaffningsvärdet för marknadsnoterad andel får även beräknas till 20 procent av inlösenpriset efter avdrag för kostnader (schablonregeln).

Värdepappersfonder indelas i

- **Aktiefonder** (svenska och utländska med minst 75 procent aktier och aktierelaterade värdepapper)
 - a) allemansfonder
 - b) övriga aktiefonder
- **Räntefonder** (svenska och utländska med enbart fordringar i svenska kronor)
- **Blandade fonder** vars innehav är annorlunda sammansatt än aktie- och räntefonder

Allemansfonder beskattas numera fullt ut och avdrag för reaförluster följer de regler som gäller för aktiefonder.

Andelar i aktiefonder och blandfonder behandlas fr.o.m. år 2000 skattemässigt på samma sätt som aktier. Det innebär att reaförluster på marknadsnoterade aktiefonder och blandfonder kan kvittas fullt ut mot reavinster på marknadsnoterade aktier och tvärtom. Den skattepliktiga reavinsten på räntefonder behandlas däremot skattemässigt som ränta. På motsvarande sätt behandlas en reaförlust som en ränteutgift.

Andelar i försäkringspremiefonder (unit linked) innehas inom ramen för försäkringssparande. Fondbyte kan därför ske utan beskattning vid bytet.

I rapporten redovisas aktiefonder och blandfonder tillsammans. Räntefonder redovisas under rubriken "Övriga finansiella reavinster" respektive "Övriga finansiella reaförluster".

Innehavaren av en option har köpt en rättighet. Om den avyttras ska den reavinstbeskattas. Detta gäller för både köp- och säljoptioner. Kvittnings- eller stängningslikviden utgör försäljningspris. Anskaffningskostnad är den premie som erlagts för optionen. Om försäljningen avser endast en del av optionsinnehavet används genomsnittsmetoden. Om optionen inte utnyttjas, anses den avyttrad vid löptidens slut. Försäljningspriset blir då noll kronor. Förlust är avdragsgill fullt ut mot vinst på marknadsnoterade aktier, fonder m.m.

Utfärdaren av en option har avtalat att köpa eller sälja egendom inom viss tid till ett bestämt pris. Som ersättning erhålls en premie. Beskattning sker när optionsförhållandet upphör, inte när premien erhålls. Utfärdaren beskattas för erhållen premie minus omkostnader. Förlust är avdragsgill fullt ut mot vinst på marknadsnoterade aktier, fonder m.m.

Vinst eller förlust på **aktie- och aktieindexoptioner** redovisas under rubriken "Aktieoptioner".

Vid försäljning av **fordringar** i svenska kronor sker beskattning oavsett hur lång innehavstiden varit. Fordringar kan t.ex. vara

- obligationer
- s.k. nollkupongare
- förlagsbevis
- premieobligationer
- optionsskuldebrev
- andra skuldebrev
- fordringar som är kontobaserade
- optioner och terminer på fordringar i svenska kronor (ränteoptioner, ränteterminer)
- räntefonder

För att beräkna reavinst eller reaförlust tar man upp den summa man erhållit som intäkt efter avdrag för försäljningskostnader och gör avdrag för anskaffningsvärdet.

För onoterade fordringar samt premieobligationer gäller generella regler. Om reavinsten/-förlusten avser marknadsnoterad fordran i svenska kronor ska den däremot deklareras som ränteintäkt respektive ränteutgift. I praktiken redovisas marknadsnoterade fordringar vid självdeklarationen både som ränteintäkt/-utgift och som reavinst/-förlust. Vi har i denna rapport endast redovisat marknadsnoterade fordringar när de redovisats som reavinst/-förlust och då under rubriken "Övriga finansiella reavinster/-förluster".

Beskattning sker vid försäljning av **utländsk valuta** såsom växling av valuta, användning av utländsk valuta som betalningsmedel, försäljning och inlösen av skuldebrev eller annan fordran i utländsk valuta. Vinstberäkningen följer de allmänna bestämmelserna. Vinster är skattepliktiga fullt ut medan förluster endast är avdragsgilla till 70 procent.

Reaförlust eller reavinst på försäljning av utländsk valuta har i denna redovisning förts till "Övriga finansiella reavinster/förluster".

Den som avyttrat **andel i ett handelsbolag** eller **kommanditbolag** ska redovisa reavinsten/förlusten.

Vid beräkningen redovisas som försäljningsintäkt det vederlag som överenskommits med avdrag för försäljningskostnader. Justerat ingångsvärde är den ursprungliga anskaffningskostnaden ökad med senare tillskott till handelsbolaget och minskad med uttag från handelsbolaget till avyttringstidpunkten.

Reavinsten är skattepliktig fullt ut och reaförlusten är avdragsgill till 70 procent.

Vinsten eller förlusten redovisas i rapporten under rubriken "Övriga finansiella reavinst-ter/förluster".

Reala

Vid avyttring av fastighet – småhus, fritidshus, tomt för småhus eller fritidshus, bostadsrätt, jordbruk, hyreshus eller industrifastighet – gäller olika skatteregler beroende på om fastigheten är privatbostadsfastighet eller näringsfastighet. Endast småhus (en- och tvåfamiljshus) och obebyggd tomtmark kan vara privatbostadsfastigheter. Dessutom ska småhuset vara privatbostad. Obebyggd tomtmark ska vara avsedda att bebyggas med en privatbostad.

Reavinst vid avyttring av **privatbostadsfastighet** är skattepliktig till hälften. Vinsten beräknas som skillnaden mellan försäljningsintäkt (köpeskilling minus försäljningskostnader) och omkostnadsbelopp (anskaffningskostnader och förbättringskostnader). Reavinstreglerna för **bostadsrätter** gäller för andelar och aktier i s.k. "äktä bostadsföretag". Även här är halva den framräknade vinsten skattepliktig. Vinsten beräknas som skillnaden mellan försäljningsintäkten (köpeskilling minus försäljningskostnader) och omkostnadsbeloppet (anskaffningskostnad, förbättringskostnader och kapitaltillskott).

Förlust vid avyttring av privatbostadsfastighet eller bostadsrätt är avdragsgill till 50 procent. I rapporten har både vinst och förlust redovisats brutto, alltså till 100 procent.

Man kan få uppskov med beskattningen av vinst som gjorts vid försäljningen om man köper en annan privatbostad. Den avyttrade bostaden ska då vara ett småhus eller bostadsrätt som är privatbostad och även permanentbostad. Vederlaget som betalats för ersättningsbostaden ska vara minst lika stort som försäljningspriset för den sålda bostaden, annars medges inte uppskov för hela vinsten.

Siffror som gäller reavinst vid försäljning av privatbostadsfastighet eller bostadsrätt har i rapporten inte reducerats med eventuellt uppskov. Däremot finns beloppen för uppskoven redovisade separat.

Vid försäljning av **näringsfastighet** är 90 procent av den framräknade vinsten skattepliktig. Vinsten beräknas som skillnaden mellan försäljningsintäkt och omkostnadsbelopp. Avdragsgill reaförlust är 63 procent av förlusten.

Bruttosiffror redovisas i rapporten.

Avyttring av **övrig lös egendom** ska beräknas för eventuell reavinst eller reaförlust. Övrig lös egendom är t.ex.

- konst och andelar i konstkonsortier
- frimärken

- råvaror
- nyttjanderätter
- ädelstenar och ädelmetaller
- smycken
- antikviteter
- bilar, båtar
- andelar i dödsbon

Reavinsten beräknas som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningskostnader inklusive övriga omkostnader, t.ex. provision. Man skiljer mellan egendom som innehafts för personligt bruk och egendom som inte innehafts för personligt bruk. Reavinst vid försäljning av personligt lösöre kan reduceras med ett belopp av 50 000 kronor.

Reaförluster vid försäljning av personligt lösöre är inte avdragsgilla. För egendom som inte innehafts för personligt bruk är reaförluster avdragsgilla till 70 procent.

I redovisningen ingår övrig lös egendom under rubriken ”reala reavinster/-förluster”.

Förmögenhet

Reala tillgångar har delats upp på bostadsrätter, egna hem, fritidshus, jordbruksfastigheter, hyresfastigheter och övriga fastigheter inklusive tomtmark.

För att beräkna marknadsvärdet för fastigheter har taxeringsvärde och köpeskillingskoefficient använts. Köpeskillingskoefficient beräknas som kvoten mellan köpeskillning och basvärde. För arbetet med att marknadsvärdera fastigheter används ett register från Riksskatteverket. Då basvärden saknas på detta register har en omräkning gjorts. Taxeringsvärden har med hjälp av Riksskatteverkets omräkningstal räknats om till basvärden. Därefter har marknadsvärde skapats med hjälp av köpeskillingskoefficienter.

Bostad på lantbruksenhet har i redovisningen förts till egna hem.

Marknadsvärden för fastigheter i utlandet har skapats genom att skatteunderlag från taxeringen schablonmässigt räknats upp med 33 procent. Deklarationsvärdet motsvarar då 75 procent av det beräknade marknadsvärdet.

Det saknas ADB-registrerade uppgifter om värdet på enskilda bostadsrättslägenheter. Kontrolluppgifter på överlåtelsepris för sålda bostadsrätter 2000 har använts för att beräkna marknadsvärde. Dessa uppgifter ska lämnas av bostadsrättsföreningen för alla överlåtelser. På kontrolluppgifterna finns uppgift om den bostadsrättsförening som överlåtit bostadsrätten men däremot inte vilken kommun eller församling som bostadsrättsföreningen tillhör. För att kunna fördela överlåtelserna regionalt har därför uppgiften om region hämtats genom att matcha kontrolluppgifter mot SRU-registret (Standardiserade RäkenskapsUtdrag). I detta register finns uppgift om län, kommun och församling för föreningen. Genomsnittligt marknadsvärde (= överlåtelsepris) tas fram för varje bostadsrättsförening där någon bostadsrätt sålts under år 2000. Genomsnittligt marknadsvärde har också beräknats för församling, kommun och län. Vid få eller inga försäljningar i en bostadsrättsförening har genomsnittligt marknadsvärde för församling använts. Räcker inte observationer för församlingen används kommunvärdet och slutligen länsvärdet om inte kommunvärdet baseras på tillräckligt antal observationer. Med detta underlag har bostadsrättens marknadsvärde beräknats för alla som har uppgett att de bor i bostadsrätt i intervjun. Då intervjudata saknas används uppgift om folkbokföring på fastighet som är bostadsrätt.

Finansiella tillgångar har huvudsakligen hämtats från kontrolluppgifter. Underlagen är uppgifter från svenska kreditinstitut, banker, Värdepapperscentralen, Stockholms fondbörs och andra institut som förvaltar hushållens pengar. Det innebär att tillgångar och skulder i utlandet inte ingår såvida de inte fångas i den restpost som omnämns senare.

I underlagen finns information om bankmedel och räntebärande värdepapper då räntan på fordran uppgår till 100 kronor eller mer.

Underlagen innehåller olika tillgångar och antal poster för börsnoterade aktier, fonder, optioner m.m. Värdering till marknadsvärde har skett med hjälp av register från Stockholms fondbörs.

När det gäller premieobligationer finns uppgifter enbart för värdepapper omsatta efter 1995.

Försäkringssparande som inte är avdragsgillt i samband med inkomsttaxeringen finns som kontrolluppgift. Tillgången är skattepliktig.

Övriga reala och finansiella tillgångar är en restpost som uppstår när vi jämför taxerad förmögenhet från självdeklarationen med motsvarande belopp från registerdata. I deklarationen kan man ha uppgivit tillgångar och skulder som inte finns redovisade bland de register som är huvudkälla i denna undersökning. Det kan vara fråga om onoterade aktier, bilar, båtar eller andra tillgångar samt skuldfordringar i Sverige men också tillgångar i utlandet.

Även skulder har hämtats från kontrolluppgifterna. Här ingår också studieskulder som kan särredovisas med hjälp av uppgifter från Centrala studiestödsnämnden (CSN). Utlandsskulder saknas men bedöms vara av liten omfattning.

I rapporten redovisas förmögenhetssammansättningen till marknadsvärde.

Statistiska begrepp

Gini-koefficienten

För att redovisa ojämnheten i fördelningen används Gini-koefficienten. Ojämnheten i fördelningar kan beskrivas med en s.k. Lorenzkurva, utifrån vilken man beräknar Gini-koefficienten. Koefficienten kan anta ett värde mellan 0 och 1. Ett högt värde på koefficienten visar på större ojämnhet än ett lågt värde.

Deciler och percentiler

Genom att redovisa inkomster eller reavinst/-förluster för olika procentandelar (fraktiler) av individerna, underlättas jämförelser. Om man sorterar alla individer efter t.ex. reavinst i stigande ordning kan man dela in individerna i ett antal olika grupper, exempelvis de 10 procent som har de lägsta reavinsterna i en grupp osv.

När man arbetar med tiondelar av individer, kallar man de tio lika stora grupperna decilgrupper. På samma sätt kallas en indelning i hundra delar för percentiler eller percentilgrupper.

Resultat

Reavinster och reaförluster

Utveckling

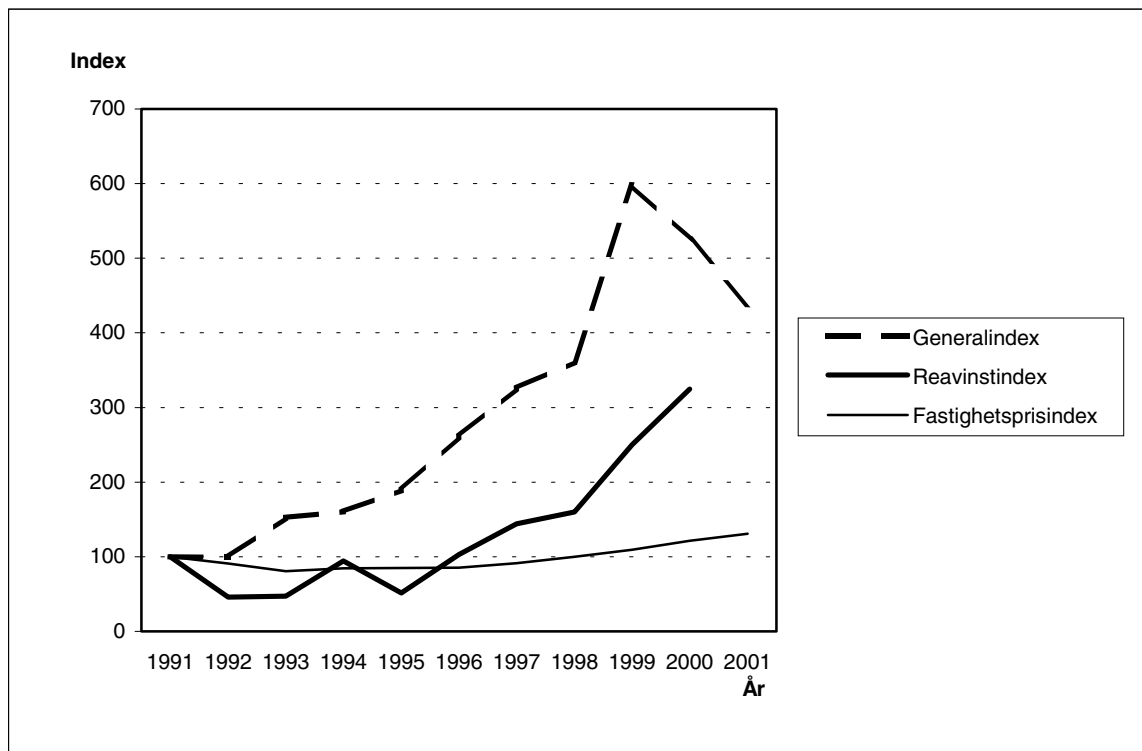
Reavinsterna ökar under hela 1990-talet, till stor del beroende på aktiekursernas och fastighetsprisernas uppgång. Ökningen fortsätter även år 2000. Mellan åren 1999 och 2000 ökar de taxerade reavinsterna med 30 procent, från 100 till 130 miljarder kronor. Det är det högsta beloppet som noterats för reavinster någonsin.

Från 1991 till 1999 ökar värdet på aktierelaterade värdepapper varje år. Generalindex mellan åren stiger med nästan 500 procent. År 2000 vänder börskurserna nedåt. Under året minskar generalindex med 12 procent.

Fastighetspriserna fortsätter att stiga även år 2000. Utvecklingen är inte så dramatisk som för aktier. Från år 1991 till 2000 stiger fastighetsprisindex med 21 procent.

Utvecklingen av reavinster följer utvecklingen av aktiernas värde genom 1990-talet. Men nedgången i börsutvecklingen år 2000 motsvaras inte av minskade reavinster. Möjligen kan ökningen av reaförluster (som ligger på en betydligt lägre nivå än reavinster) tyda på att utvecklingen av stigande reavinster kommer att förändras. Reaförlusterna ökar från 3 miljarder 1999 till 5,6 miljarder år 2000. Inte sedan 1994 har de uppnått den nivån.

Diagram 1. Reavinstindex, fastighetsprisindex och generalindex 1991- 2000. År 1991 = 100

Från 1996 och framåt beror ökningen av reavinster främst på att hushållen realiserar värdetillväxten i aktier och aktiefonder. Dessförinnan ligger nivån relativt konstant förutom år 1991 och 1994. Dessa två år kan förklaras med regeländringar i beskattningen av reavinster. År 1991 är första året reavinster deklarerar under inkomst av kapital med 30 procents skatt. Före 1991 redovisas reavinster som tillfällig förvärvsverksamhet under inkomst av tjänst. År 1994 är endast hälften av vinsten vid försäljning av svenska aktier och fonder skattepliktig. Många väljer då att realisera sina tillgångar i sådana värdepapper.

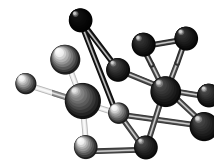
Antal personer som deklarerat reavinst eller reaförlust ökar från 1 854 000 år 1999 till 2 146 000 personer år 2000.

Det är färre kvinnor än män som redovisar reavinst eller reaförlust varje enskilt inkomstår under perioden 1991 – 2000. Men antal kvinnor med reavinst ökar snabbare än antal män med reavinst och har mer än femdubblats under perioden. Däremot minskar kvinnors belopp i procent av männens. År 1991 är kvinnornas reavinst 59 procent av männens reavinst. År 2000 minskar andelen till 41 procent. Andelen kvinnor bland personer med reavinst ökar medan storleken på kvinnors reavinst i förhållande till männens minskar.

Tabell 2. Reavinsters och reaförlusters utveckling 1991-2000. Antal personer och belopp i löpande priser

Inkomstår	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Antal personer i tusental	Totalsumma, mdkr	Antal personer i tusental	Totalsumma, mdkr	Antal personer i tusental	Totalsumma, mdkr
Reavinst						
1991	378	40,1	159	14,9	219	25,2
1992	225	18,4	93	6,6	132	11,8
1993	408	19,0	169	6,5	239	12,5
1994	950	37,8	429	12,6	520	25,2
1995	750	20,7	341	7,1	409	13,6
1996	1 127	41,2	517	13,7	610	27,5
1997	1 471	57,8	657	18,9	814	38,9
1998	1 287	64,1	598	20,9	688	43,2
1999	1 660	100,3	768	32,8	892	67,5
2000	1 816	130,2	855	38,0	961	92,2
Reaförlust						
1991	131	3,2	45	0,7	86	2,5
1992	186	4,1	70	1,1	116	2,9
1993	159	5,4	58	1,9	101	3,5
1994	173	6,5	69	2,4	104	4,1
1995	185	4,8	73	1,7	112	3,1
1996	198	4,6	80	1,7	118	2,9
1997	218	4,2	89	1,6	129	2,6
1998	271	4,4	112	1,4	159	3,0
1999	194	3,3	77	1,1	117	2,2
2000	330	5,6	123	1,4	207	4,2

Datamaterial: Totalräknade inkomst- och förmögenhetsstatistiken

Sammansättning

Skillnaden mellan den skattepliktiga, deklarerade reavinsten och bruttobeloppet, den faktiska reavinsten, är 47 miljarder kronor år 2000. Det är en ökning jämfört med året innan med 29 miljarder kronor. Främsta orsaker till olika stora skillnader mellan brutto- och nettobelopp mellan åren är förändringar när det gäller

- reavinster vid försäljning av privatbostadsfastighet och bostadsrätt - den framräknade vinsten är skattepliktig till 50 procent
- uppskovsavdrag vid försäljning av privatbostadsfastighet och bostadsrätt – skatt på vinsten skjuts upp till dess ersättningsbostaden säljs
- kvittning mellan reavinster och reaförluster vid försäljning av olika tillgångar

Samtliga dessa faktorer påverkar ökningen av skillnaderna mellan brutto- och nettobelopp mellan åren 1999 och 2000. Totalsumman för reala reavinster ökar med 23,5 miljarder kronor. Det är främst reavinst vid försäljning av bostadsrätter som ökar men även reavinst som härrör från försäljning av privatbostadsfastigheter. I och med att dessa reavinster blir större, ökar också summan av uppskovsavdragen. De har ökat från 3,6 miljarder kronor till 9,5 miljarder kronor. Även reaförlusterna, som kan användas för kvittning av reavinster, har ökat år 2000. Bruttoreaförlusterna har tredubblats, från 6 miljarder kronor år 1999 till 18 miljarder kronor år 2000.

Nästan två tredjedelar av reavinsterna utgörs av finansiella reavinster, 117 miljarder kronor. Bland dessa reavinster är marknadsnoterade aktier den största enskilda posten på 51 miljarder kronor.

Av de reala vinsterna kommer den största delen, 54 procent, från försäljning av privatbostadsfastigheter, 33 miljarder kronor.

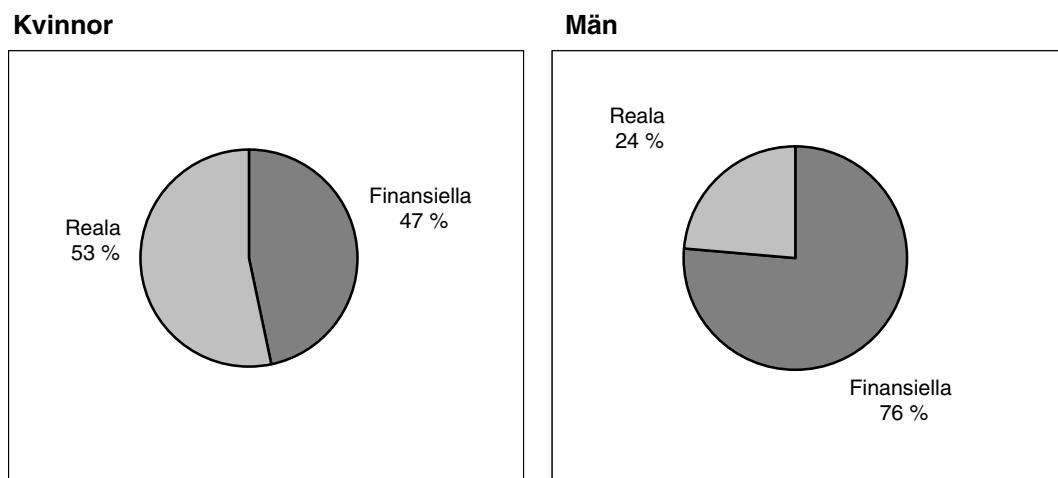
De finansiella reaförlusterna är mer än åtta gånger större än de reala år 2000, 16 miljarder kronor respektive 2 miljarder kronor. Året innan är finansiella och reala reaförluster ungefär lika stora, ca 3 miljarder kronor. De finansiella reaförlusterna uppstår framförallt vid försäljning av marknadsnoterade aktier.

Jämfört med år 1999 ökar både reavinster och reaförluster. I belopp är det de finansiella reavinsterna som ökar mest med drygt 32 miljarder kronor. De reala reavinsterna ökar procentuellt mest med 64 procent. Det är framför allt reavinster vid försäljning av bostadsrätter som ökar. Summan av reavinster vid denna typ av försäljning ökar med 256 procent. Det är fler personer som sålt sina bostadsrätter och genomsnittspriserna är högre år 2000 än 1999. Priserna på bostadsrätter har varit låga under första hälften av 90-talet för att sedan stadigt öka. Värdeökningen de senaste åren har accelererat. Mellan år 1999 och 2000 ökade förmögenhetsvärdet med 44 procent (se avsnittet om förmögenhetens sammansättning). En del hushåll väljer kanske att sälja sina bostadsrätter och realisera värdeökningar år 2000 eftersom ändring i beskattningen införs året därpå. Skattepliktig reavinst blir då två tredjedelar av den framräknade vinsten från att tidigare varit hälften. Samma regeländring gäller för privatbostadsfastighet där reavinst vid försäljning har ökat med 54 procent mellan åren.

Tabell 4 visar att kvinnorna står för 35 procent och männen för 65 procent av de totala reavinsterna. Kvinnorna har 62,5 miljarder kronor i reavinster år 2000 och männen 115 miljarder kronor. Förutom att nivån är olika har kvinnor och män också olika sammansättning på sina reavinster. Kvinnornas reavinster är till största delen reala, 53 procent. För männen svarar de finansiella reavinsterna för den största andelen, 76 procent. De finansiella reavinsterna är för

männen sammanlagt 88 miljarder kronor medan kvinnorna har en tredjedel av den summan i finansiella reavinster, 29 miljarder kronor.

Diagram 2. Kvinnors och mäns reala och finansiella reavinster år 2000

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Män har större reavinst än kvinnor i alla typer av reavinst förutom reavinst vid försäljning av bostadsrätt. Där är kvinnors reavinst nästan tre gånger så stor.

Tabell 3. Reavinst och reaförlust år 1999 och 2000 efter olika slag av reavinst och reaförlust

	År 1999				År 2000			
	Andel med värde	Medelvärde för de med egenskap, tkr	Totalsumma, mkr	Dubbla medelfelet, mkr	Andel med värde	Medelvärde för de med egenskap, tkr	Totalsumma, mkr	Dubbla medelfelet, mkr
Samtliga								
Taxerad reavinst	18,1	64,2	104 281 ±	12 492	19,7	73,5	130 808 ±	3 429
Reavinst brutto	18,5	73,4	121 807 ±	12 901	20,5	95,9	177 703 ±	9 910
Finansiella reavinster	17,3	54,8	84 813 ±	12 616	19,1	67,9	117 174 ±	4 833
Marknadsnot aktier	7,2	80,2	51 811 ±	12 573	7,0	81,2	50 968 ±	3 775
Aktie- o blandfonder	11,2	15,9	15 901 ±	1 691	12,7	21,2	24 317 ±	2 805
Aktieoptioner	0,2	85,3	1 697 ±	509	0,3	112,1	3 291 ±	1 150
Ej marknadsnot aktier	0,2	817,8	12 821 ±	1 335	0,6	647,8	32 332 ±	2 864
Öriga finansiella reavinster	0,5	59,8	2 583 ±	663	1,2	59,0	6 266 ±	1 207
Reala reavinster	1,8	227,9	36 994 ±	4 619	2,0	331,3	60 529 ±	10 560
däav								
Privatbostadsfastighet	1,2	202,2	21 140 ±	3 792	1,3	283,3	32 566 ±	6 208
Bostadsrät	0,5	154,8	6 249 ±	2 502	0,7	361,0	22 245 ±	2 502
Näringsfastighet	0,3	418,1	9 477 ±	1 581	0,1	431,6	5 716 ±	1 514
Uppskovsavdrag eget hem	0,2	113,6	2 479 ±	877	0,3	160,3	4 251 ±	1 645
Uppskovsavdrag bostadsrät	0,1	120,5	1 146 ±	672	0,3	192,2	5 291 ±	2 989
Taxerad reaförlust	1,8	17,9	2 858 ±	204	3,6	15,4	5 068 ±	266
Reaförlust brutto	2,5	28,8	6 381 ±	539	5,2	38,6	18 290 ±	3 721
Finansiella reaförluster	1,8	19,6	3 090 ±	420	4,8	37,4	16 327 ±	3 733
Marknadsnot aktier	0,9	15,1	1 246 ±	267	2,8	36,6	9 395 ±	3 317
Aktie- o blandfonder	0,5	3,8	178 ±	59	1,5	3,7	516 ±	162

Tabell 3. forts.

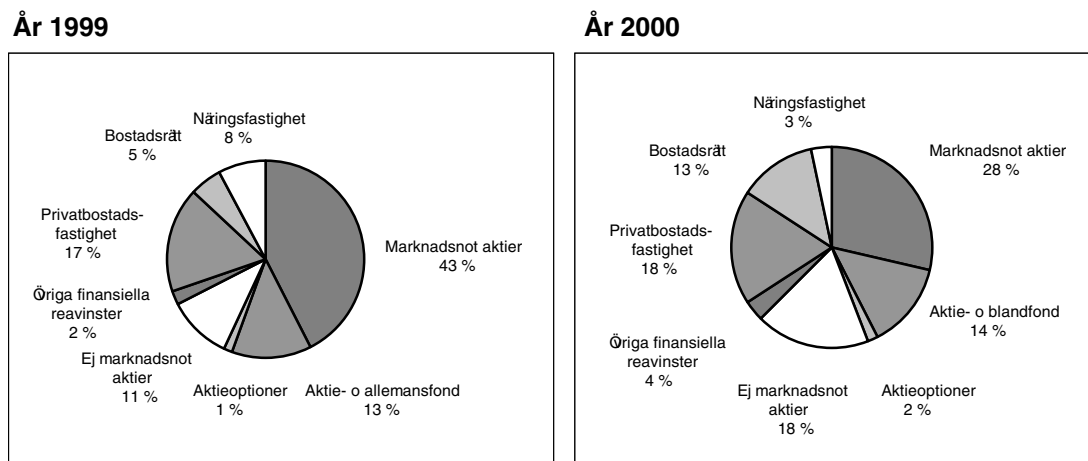
	År 1999				År 2000			
	Andel med värde	Medelvärde för de med egenskap, tkr	Totalsumma, mkr	Dubbla medelfelet, mkr	Andel med värde	Medelvärde för de med egenskap, tkr	Totalsumma, mkr	Dubbla medelfelet, mkr
Samtliga								
Aktieoptioner	0,1	71,4	453 ±	223	0,3	95,9	2 353 ±	777
Ej marknadsnot aktier	0,1	86,3	489 ±	127	0,3	93,2	2 586 ±	1 033
Öriga finansiella reaförluster	0,2	36,7	723 ±	221	0,4	38,9	1 476 ±	652
Reala reaförluster därav	0,7	49,1	3 291 ±	444	0,4	48,5	1 963 ±	522
Privatbostadsfastighet	0,3	53,6	1 651 ±	385	0,2	57,8	1 016 ±	379
Bostadsrät	0,4	39,8	1 406 ±	294	0,2	27,1	583 ±	269
Näringsfastighet	0,0	157,4	234 ±	90	0,0	243,1	235 ±	177

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Av diagram 3 framgår att reavinsternas sammansättning har förändrats mellan år 1999 och 2000. Reavinst vid försäljning av marknadsnoterade aktier utgör 28 procent av de totala reavinsterna år 2000 jämfört med 43 procent året innan, en minskning med 15 procentenheter. Samtidigt ökar andelen reavinst vid försäljning av ej marknadsnoterade aktier med 7 procentenheter. Förändringen bör dock tolkas med viss försiktighet då reavinst vid försäljning av marknadsnoterade aktier eller reavinst vid försäljning av ej marknadsnoterade aktier kan vara svår att särskilja. Summering av de båda reavinstslagen visar att reavinst vid försäljning av aktier, marknadsnoterade eller ej, minskar sin andel av de totala reavinsterna med 8 procentenheter.

Reavinst som grundar sig på försäljning av bostadsrätter har 13 procent av de totala reavinsterna mot endast 5 procent år 1999.

Diagram 3. Reavinsternas sammansättning år 1999 och 2000

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Andelen av befolkningen som har någon form av reavinst är ca 20 procent både år 1999 och 2000. Fördelningen av reavinsterna är fortfarande mycket sned. De 10 procent av befolkningen som har de största reavinsterna hade 99 procent av totalsumman år 1999 och andelen har inte förändrats år 2000. En procent innehar 71 procent av den totala bruttoreavinsten år 2000. Motsvarande andel för år 1999 är 70 procent. Ett annat mått på ojämnheten är Gini-koefficienten som även år 2000 ligger på samma höga nivå som år 1999, nämligen 0,976.

Tabell 4. Reavinsternas och reaförlusternas fördelning år 2000

	Total- summa, mkr	Andel med värde	Medel- värde för alla, tkr	Medelvärde för de med egenskap, tkr	Andel av totalbelopp för Topp			Gini- koefficient
	10 %	5 %	1 %					
Samtliga								
Taxerad reavinst	130 808	19,7	14,5	73,5	98,6	93,4	73,5	0,977
Reavinst brutto	177 703	20,5	19,7	95,9	98,6	93,7	71,3	0,976
Finansiella reavinster	117 174	19,1	13,0	67,9	98,8	94,2	77,4	0,980
Marknadsnot aktier	50 968	7,0	5,6	81,2	100,0	99,8	89,4	0,993
Aktie- o allemansfond	24 317	12,7	2,7	21,2	99,6	93,1	60,1	0,971
Aktieoptioner	3 291	0,3	0,4	112,1	100,0	100,0	100,0	0,999
Ej marknadsnot aktier	32 332	0,6	3,6	647,8	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga finansiella reavinster	6 266	1,2	0,7	59,0	100,0	100,0	99,9	0,999
Reala reavinster	60 529	2,0	6,7	331,3	100,0	100,0	90,1	0,993
däav								
Privatbostadsfastighet	32 566	1,3	3,6	283,3	100,0	100,0	98,1	0,994
Bostadsrät	22 245	0,7	2,5	361,0	100,0	100,0	100,0	0,998
Näringsfastighet	5 716	0,1	0,6	431,6	100,0	100,0	100,0	0,999
Uppskovsavdrag eget hem	4 251	0,3	0,5	160,3	100,0	100,0	100,0	0,998
Uppskovsavdrag bostadsrät	5 291	0,3	0,6	192,2	100,0	100,0	100,0	0,999
Taxerad reaförlust	5 068	3,6	0,6	15,4	100,0	100,0	93,6	0,994
Reaförlust brutto	18 290	5,2	2,0	38,6	100,0	100,0	89,2	0,993
Finansiella reaförluster	16 327	4,8	1,8	37,4	100,0	100,0	91,5	0,994
Marknadsnot aktier	9 395	2,8	1,0	36,6	100,0	100,0	94,6	0,996
Aktie- o allemansfond	516	1,5	0,1	3,7	100,0	100,0	99,4	0,998
Aktieoptioner	2 353	0,3	0,3	95,9	100,0	100,0	100,0	0,999
Ej marknadsnot aktier	2 586	0,3	0,3	93,2	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga finansiella reaförluster	1 476	0,4	0,2	38,9	100,0	100,0	100,0	0,999
Reala reaförluster	1 963	0,4	0,2	48,5	100,0	100,0	100,0	0,999
däav								
Privatbostadsfastighet	1 016	0,2	0,1	57,8	100,0	100,0	100,0	0,999
Bostadsrät	583	0,2	0,1	27,1	100,0	100,0	100,0	0,999
Näringsfastighet	235	0,0	0,0	243,1	100,0	100,0	100,0	0,999
Kvinnor								
Taxerad reavinst	39 020	18,6	8,5	45,8	97,6	89,0	58,3	0,970
Reavinst brutto	62 509	19,1	13,7	71,4	98,1	91,5	63,3	0,974
Finansiella reavinster	29 180	17,5	6,4	36,4	97,6	88,7	60,8	0,973
Marknadsnot aktier	12 171	5,5	2,7	48,4	100,0	99,7	81,4	0,992
Aktie- o allemansfond	9 841	12,3	2,2	17,4	99,5	91,3	53,9	0,970
Aktieoptioner	513	0,2	0,1	57,1	100,0	100,0	100,0	0,999
Ej marknadsnot aktier	5 149	0,3	1,1	363,3	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga finansiella reavinster	1 506	1,2	0,3	27,7	100,0	100,0	99,9	0,997
Reala reavinster	33 329	2,1	7,3	351,3	100,0	100,0	91,1	0,993
däav								
Privatbostadsfastighet	15 579	1,2	3,4	290,4	100,0	100,0	98,1	0,995
Bostadsrät	15 546	0,8	3,4	428,2	100,0	100,0	100,0	0,998
Näringsfastighet	2 204	0,2	0,5	292,9	100,0	100,0	100,0	0,999

Tabell 4. forts.

	Total- summa, mkr	Andel med värde	Medel- värde för alla, tkr	Medelvärde för de med egenskap, tkr	Andel av totalbelopp för Topp			Gini- koefficient
					10 %	5 %	1 %	
Uppskovsavdrag eget hem	1 697	0,3	0,4	143,5	100,0	100,0	100,0	0,999
Uppskovsavdrag bostadsrät	3 555	0,4	0,8	216,9	100,0	100,0	100,0	0,999
Taxerad reaförlust	1 143	2,7	0,2	9,4	100,1	100,1	90,0	0,996
Reaförlust brutto	5 064	3,6	1,1	30,6	100,0	100,0	87,6	0,996
Finansiella reaförluster	4 279	3,3	0,9	28,8	100,0	100,0	90,3	0,997
Marknadsnot aktier	3 005	1,7	0,7	37,6	100,0	100,0	94,5	0,998
Aktie- o allemansfond	185	1,2	0,0	3,4	99,5	99,5	98,9	0,999
Aktieoptioner	257	0,1	0,1	86,5	100,0	100,0	100,0	0,999
Ej marknadsnot aktier	225	0,1	0,0	52,9	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga finansiella reaförluster	606	0,3	0,1	40,1	100,0	100,0	100,0	0,999
Reala reaförluster	785	0,4	0,2	44,0	100,0	100,0	100,0	0,999
däav								
Privatbostadsfastighet	450	0,2	0,1	60,5	100,0	100,0	100,0	0,999
Bostadsrät	280	0,2	0,1	28,2	100,0	100,0	100,0	0,999
Näingsfastighet	37	0,0	0,0	383,5	100,0	100,0	100,0	0,999
Män								
Taxerad reavinst	91 788	20,8	20,6	98,9	99,0	95,2	79,8	0,980
Reavinst brutto	115 194	22,0	25,9	117,8	98,9	94,9	75,1	0,977
Finansiella reavinster	87 993	20,7	19,8	95,3	99,2	96,0	83,0	0,981
Marknadsnot aktier	38 797	8,5	8,7	103,0	100,0	99,9	91,9	0,993
Aktie- o allemansfond	14 475	13,1	3,3	24,8	99,7	94,3	64,1	0,971
Aktieoptioner	2 777	0,5	0,6	136,4	100,0	100,0	100,0	0,999
Ej marknadsnot aktier	27 184	0,8	6,1	760,6	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga finansiella reavinster	4 760	1,2	1,1	91,8	100,0	100,0	100,0	0,999
Reala reavinster	27 201	2,0	6,1	309,7	100,0	100,0	88,8	0,992
däav								
Privatbostadsfastighet	16 987	1,4	3,8	277,0	100,0	100,0	98,0	0,994
Bostadsrät	6 699	0,6	1,5	264,7	100,0	100,0	100,0	0,998
Näingsfastighet	3 512	0,1	0,8	614,1	100,0	100,0	100,0	0,999
Uppskovsavdrag eget hem	2 554	0,3	0,6	173,8	100,0	100,0	100,0	0,998
Uppskovsavdrag bostadsrät	1 737	0,3	0,4	155,8	100,0	100,0	100,0	0,999
Taxerad reaförlust	3 924	4,6	0,9	19,0	100,0	100,0	94,5	0,992
Reaförlust brutto	13 226	6,9	3,0	42,9	100,0	100,0	89,8	0,989
Finansiella reaförluster	12 048	6,5	2,7	41,8	100,0	100,0	91,9	0,991
Marknadsnot aktier	6 390	4,0	1,4	36,2	100,0	100,0	94,6	0,993
Aktie- o allemansfond	331	1,9	0,1	4,0	100,3	100,3	99,7	0,997
Aktieoptioner	2 096	0,5	0,5	97,2	100,0	100,0	100,0	0,999
Ej marknadsnot aktier	2 361	0,5	0,5	100,6	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga finansiella reaförluster	869	0,5	0,2	38,2	100,0	100,0	100,0	0,999
Reala reaförluster	1 178	0,5	0,3	52,1	100,0	100,0	100,0	0,999
däav								
Privatbostadsfastighet	566	0,2	0,1	55,7	100,0	100,0	100,0	0,999

Tabell 4. forts.

	Total- summa, mkr	Andel med värde	Medel- värde för alla, tkr	Medelvärde för de med egenskap, tkr	Andel av totalbelopp för Topp			Gini- koefficient
					10 %	5 %	1 %	
Bostadsrät	303	0,3	0,1	26,2	100,0	100,0	100,0	0,999
Näingsfastighet	198	0,0	0,0	227,5	100,0	100,0	100,0	0,999

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Ålder

Personer i övre medelåldern och yngre pensionärer har oftare reavinst än andra. Drygt en fjärdedel av dessa åldersgrupper har reavinst år 2000. Motsvarande andel för samtliga grupper är drygt 20 procent. Det genomsnittliga värdet på reavinsterna är högst i åldern 55-64 år, 138 000 kronor och för de allra äldsta, över 75 år, nästan 132 000 kronor. Medelvärdet för samtliga åldersgrupper är 96 000 kronor.

Tabell 5. Reavinst och reaförlust efter kön och ålder 2000

Kön	Reavinst brutto				Reaförlust brutto		
	Antal personer	Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med reavinst, tkr	Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med reaförlust, tkr
Samtliga	9 027 336	20,5	177 703	95,9	5,2	18 290	38,6
-17 år	1 967 073	9,3	2 067	11,3	1,5	279	9,3
18-24 år	725 481	20,8	3 106	20,5	4,6	283	8,4
25-34 år	1 212 200	22,7	18 536	67,3	7,8	2 732	29,0
35-44 år	1 206 917	22,4	30 882	114,2	7,5	3 300	36,4
45-54 år	1 240 557	25,6	39 424	123,9	6,5	4 214	52,1
55-64 år	1 042 836	28,3	40 819	138,4	7,7	3 706	46,1
65-74 år	752 583	27,0	22 135	109,0	5,2	2 988	75,9
75- år	879 689	17,9	20 734	131,6	2,8	788	32,5
20-64 år	4 702 509	24,6	129 660	111,9	7,4	13 951	40,3
65- år	1 632 271	22,1	42 869	118,9	3,9	3 775	59,3
Kvinnor	4 574 491	19,1	62 509	71,4	3,6	5 064	30,6
-17 år	945 837	9,4	1 051	11,8	1,5	106	7,6
18-24 år	361 827	17,8	1 272	19,7	2,1	22	2,9
25-34 år	613 204	20,3	7 220	57,9	4,4	614	22,6
35-44 år	581 347	20,0	6 259	54,0	4,7	304	11,2
45-54 år	611 437	23,9	10 369	70,9	4,9	863	28,7
55-64 år	524 465	28,5	13 549	90,5	6,2	944	29,0
65-74 år	398 170	24,2	10 880	112,8	4,0	1 964	122,2
75- år	538 204	16,4	11 909	134,6	2,1	247	22,4
20-64 år	2 330 454	23,0	37 397	69,7	5,0	2 725	23,3
65- år	936 373	19,8	22 789	123,2	2,9	2 211	81,5

Tabell 5. forts.

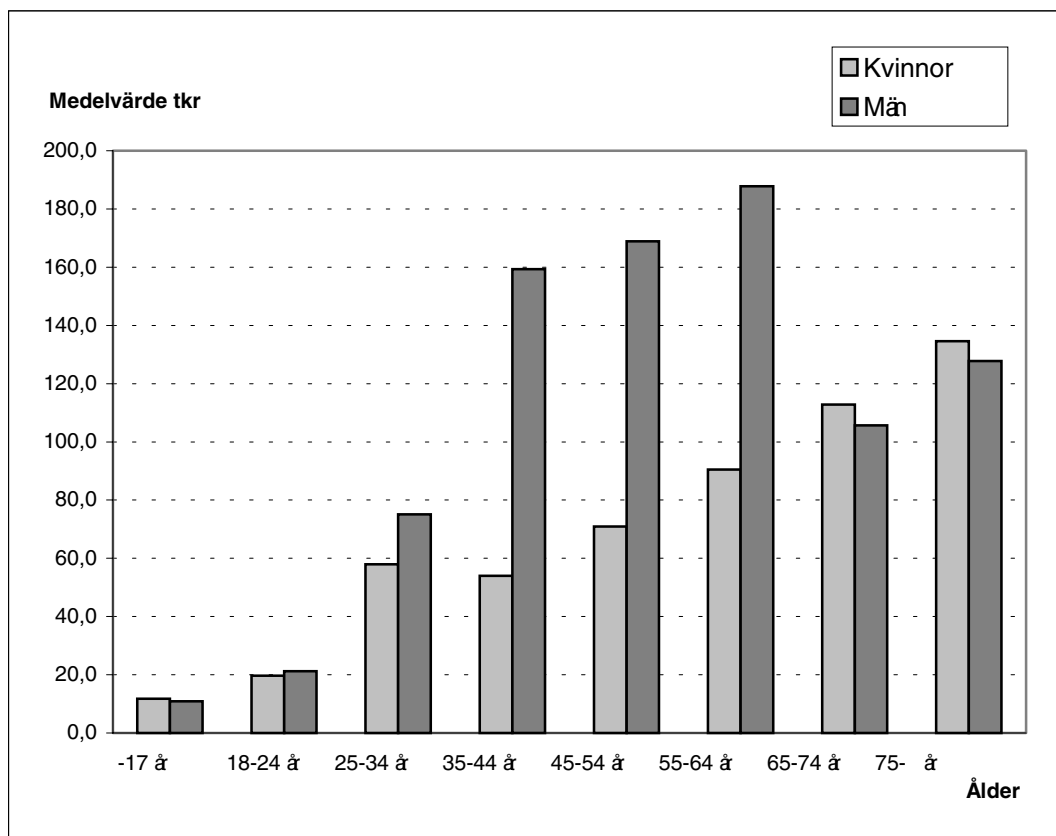
Kön	Ålder	Antal personer	Reavinst brutto		Medelvärde för de med reavinst, tkr	Reaförlust brutto		
			Andel med värde	Totalsumma, mkr		Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med reaförlust, tkr
Män		4 452 845	22,0	115 194	117,8	6,9	13 226	42,9
	-17 år	1 021 236	9,1	1 016	10,9	1,6	174	10,6
	18-24 år	363 655	23,8	1 834	21,2	7,1	261	10,1
	25-34 år	598 996	25,1	11 317	75,1	11,2	2 118	31,6
	35-44 år	625 570	24,7	24 622	159,3	10,1	2 996	47,2
	45-54 år	629 120	27,3	29 055	168,9	8,1	3 351	65,9
	55-64 år	518 370	28,0	27 270	187,8	9,2	2 762	57,7
	65-74 år	354 413	30,1	11 255	105,7	6,6	1 024	44,0
	75- år	341 485	20,2	8 825	127,8	3,9	541	40,9
	20-64 år	2 372 055	26,2	92 263	148,3	9,7	11 226	49,0
	65- år	695 898	25,2	20 080	114,4	5,2	1 565	42,8

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Män har betydligt större reavinster än kvinnor i de flesta åldersgrupper. I åldrarna 35-64 år är männens genomsnittliga reavinster störst. De är mer än dubbelt så stora som kvinnornas i motsvarande ålder. För kvinnor ökar reavinsternas storlek med åldern och i de äldsta åldersgrupperna har kvinnor större reavinster än män.

Om man delar upp reavinsterna i finansiella och reala kan man se att män i större utsträckning har finansiella reavinster. Det är män i medelåldern som har de största finansiella reavinsterna. Bland kvinnor är det de äldsta kvinnorna som har de största reavinsterna och de är reala.

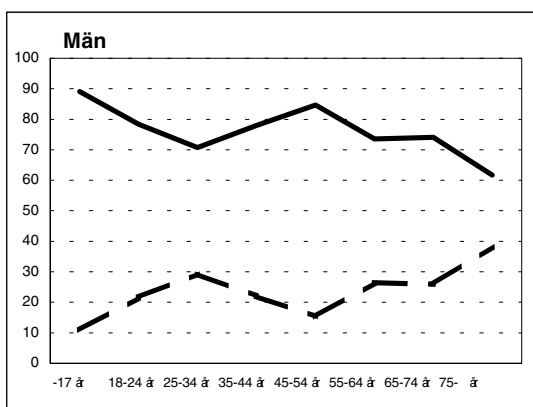
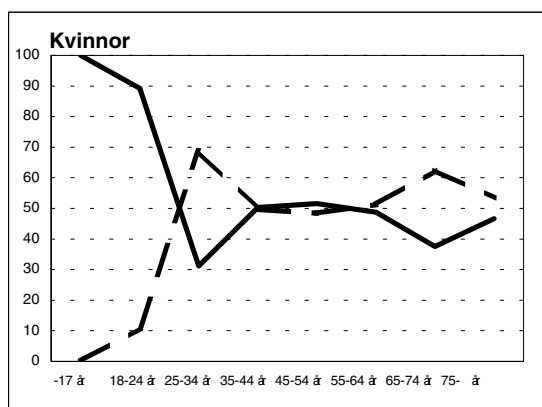
Diagram 4. Reavinsters medelvärde efter kön och åldersgrupp 2000

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Diagram 5 visar hur de reala och finansiella reavinsterna förhåller sig till varandra i olika åldersgrupper. De finansiella reavinsterna är större än de reala i samtliga åldersgrupper. I de yngsta åldrarna är reavinsterna till absolut största delen finansiella. Då har man ännu inte hunnit skaffa reala tillgångar som kan generera reavinst. I åldersgruppen 25 - 34 år ökar andelen reala reavinster och motsvarar då drygt 40 procent av de totala reavinsterna. Det är i denna åldersgrupp största antalet ägare av bostadsrätter finns så man kan anta att de reala reavinsterna uppkommer genom försäljning av dessa. I åldersgrupperna därefter ökar de finansiella reavinsterna fram till tiden före pensioneringen. Då ökar de reala vinsterna igen och i de äldsta åldrarna utgör vinster som uppkommer genom försäljning av främst fastigheter ca 45 procent av de totala reavinsterna.

Diagram 5. Finansiella och reala reavinster efter åldersklasser 2000

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Mönstret för kvinnor och män skiljer sig markant över åldrarna när det gäller förhållandet mellan finansiella och reala reavinster. Kvinnor har högre andel reala reavinster än finansiella i flera åldersgrupper. I yngre medelåldern är andelen reala reavinster lägre än finansiella. Men för de äldsta kvinnorna och för kvinnor i åldern 25-34 år dominerar de reala reavinsterna. I den senare åldersgruppen utgör de reala reavinsterna hela 67 procent.

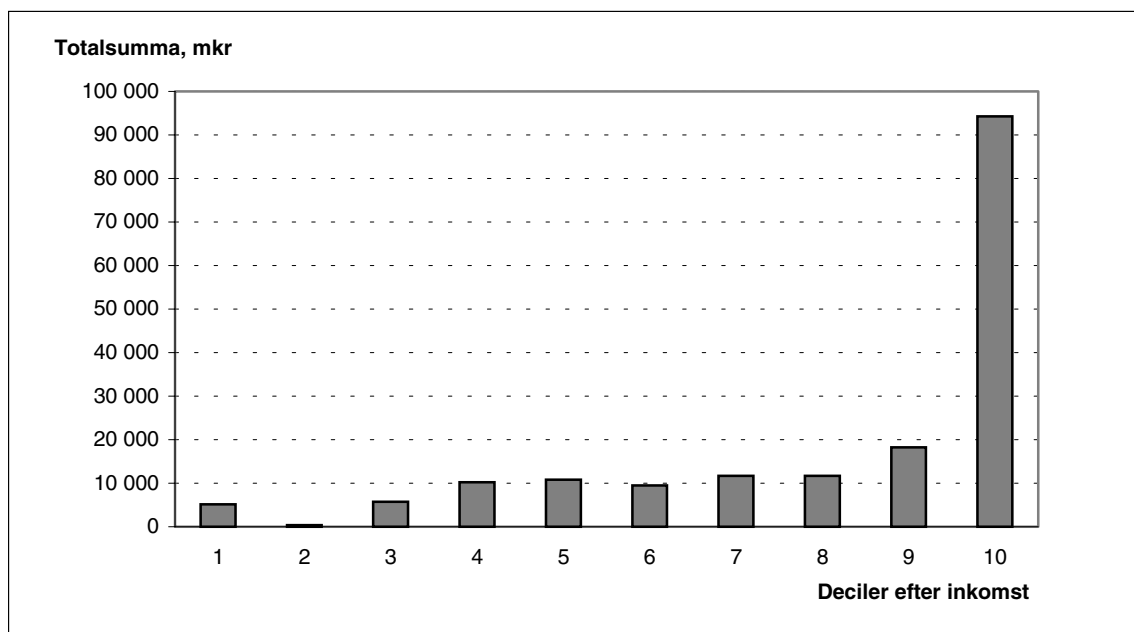
Män har högre andel finansiella reavinster än reala i alla åldersgrupper. Andelen sjunker visserligen i de äldsta åldrarna men är hela tiden den högsta. Allra högst är andelen finansiella reavinster i åldern 45-54 år.

Inkomst

Det är ett mycket tydligt samband mellan höga inkomster och höga reavinster. Decilindelningen i diagram 6 och tabell 6 är gjord efter sammanräknad förvärvs- och kapitalinkomst exklusive reavinst och reaförlust. I tiondelen med den högsta inkomsten har 40 procent reavinst jämfört med hela befolkningen där det i genomsnitt är 20 procent som har reavinst. Denna grupp svarar för 53 procent av alla reavinster, 94,3 miljarder kronor.

Diagram 6. Summa reavinster efter deciler av sammanräknad förvärvs- och kapitalinkomst exkl. reavinst och reaförlust 2000

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Även beloppsmässigt utmärker sig tiondelen med de högsta inkomsterna. Dess medelvärde för reavinst är nästan fyra gånger större än medelvärdet för de med näst högst inkomst. Om man delar upp reavinsterna i finansiella och reala vinster framgår att den stora skillnaden i medelvärde mellan decilerna framför allt gäller de finansiella reavinsterna. Där har den tionde decilen mer än sex gånger högre medelvärde än den nionde. De reala reavinsterna visar inte detta samband mellan inkomster och reavinster.

Tiondelen med de högsta inkomsterna har även de största reaförlusterna. Summan av reaförluster i tionde decilen är 10,8 miljarder kronor, nästan 60 procent av alla reaförluster.

För både kvinnor och män ökar andelen som har reavinst och även reaförlust med inkomsten. Ökningen är störst mellan nionde och tionde decilen. En större andel män än kvinnor har reavinst eller reaförlust och männens reavinst- eller reaförlustbelopp är dessutom större. Högre inkomster ökar skillnaderna. I decilerna med lägst inkomst skiljer det inte mycket mellan könen

men i de översta decilerna har männen dubbelt så stora reavinster och nästan tre gånger så stora reaförluster.

Det är de finansiella reavinsterna som bidrar till ovanstående skillnader. Männen med de högsta inkomsterna har mer än fyra gånger så stora finansiella reavinster som reala medan kvinnorna med de högsta inkomsterna har större reala reavinster än finansiella.

Tabell 6. Reavinst och reaförlust efter kön och sammanräknad förvärvs- och kapitalinkomst exkl. reavinst och reaförlust 2000

Kön		Reavinst brutto			Reaförlust brutto		
Inkomst-deciler	Medelvärde för decilen, tkr	Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med värde, tkr	Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med värde, tkr
Samtliga	143,8	20,5	177 703	95,9	5,2	18 290	38,6
1	0,0	3,1	5 142	184,2	0,3	276	100,3
2	0,2	10,7	340	3,5	1,3	5	0,4
3	13,3	19,1	5 754	33,3	4,0	485	13,4
4	65,0	13,9	10 246	81,7	2,9	232	8,9
5	111,8	19,2	10 840	62,5	3,7	730	21,6
6	149,1	20,6	9 461	50,8	4,2	1 001	26,2
7	181,3	23,0	11 709	56,3	5,1	501	10,9
8	214,0	24,9	11 698	52,0	6,0	835	15,4
9	257,7	30,2	18 237	67,0	8,9	3 389	41,9
10	445,8	40,5	94 276	258,1	15,9	10 836	75,5
Kvinnor	117,9	19,1	62 509	71,4	3,6	5 064	30,6
1	0,0	2,6	569	46,9	0,2	19	27,0
2	0,2	11,4	219	4,2	1,5	2	0,2
3	16,5	18,2	3 502	42,0	3,3	172	11,4
4	60,3	12,6	3 995	69,3	2,7	55	4,5
5	92,7	18,6	5 727	67,4	2,0	132	14,3
6	127,2	23,1	5 197	49,2	3,8	362	21,0
7	155,7	21,5	3 682	37,4	4,3	235	12,1
8	184,0	23,5	6 108	56,9	3,4	180	11,5
9	217,9	26,9	6 497	52,7	5,6	338	13,1
10	324,1	32,8	27 012	179,8	9,5	3 569	82,3
Män	170,5	22,0	115 194	117,8	6,9	13 226	42,9
1	0,0	3,4	4 573	299,1	0,5	256	126,2
2	0,1	10,3	129	2,8	1,0	2	0,5
3	10,2	19,1	2 556	30,0	5,0	314	14,1
4	78,0	15,2	6 061	89,7	4,6	490	23,7
5	140,0	16,8	4 882	65,1	4,8	700	32,7
6	178,7	23,8	6 715	63,5	6,2	307	11,1
7	212,0	23,9	5 151	48,4	7,1	634	20,1
8	245,6	27,6	6 873	56,0	8,5	706	18,5
9	297,9	34,2	11 269	74,0	12,0	1 479	27,6
10	542,2	45,3	66 986	332,6	19,4	8 338	96,4

Datamaterial: HEK med tilläggsurval

Reavinst och förmögenhet

Det finns starka samband mellan reavinst och förmögenhet. Personer med stor nettoförmögenhet har också stora reavinster. De tio procent rikaste har i genomsnitt 289 000 kronor i reavinst, mer än fyra gånger så mycket som någon annan decilgrupp. I den rikaste decilen har mer än 45 procent av personerna reavinst. Näst högst andel har den nionde decilen med ca 32 procent. De med ingen eller låg nettoförmögenhet har i mindre utsträckning än andra redovisat reavinst.

Tabell 7. Reavinst i förhållande till nettoförmögenhet 2000

Nettoförmögenhet	Reavinst brutto			Finansiella reavinster				Reala reavinster		
	Medelvärde, tkr	Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med värde, tkr	Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med värde, tkr	Andel med värde	Totalsumma, mkr	Medelvärde för de med värde, tkr
Deciler										
Samtliga	340,8	20,5	177 703	95,9	19,1	117 174	67,9	2,0	60 529	331,3
1	-233,7	17,2	6 292	40,5	15,8	3 596	25,3	2,0	2 696	146,5
2	-29,5	13,2	2 528	21,2	12,4	986	8,8	1,3	1 541	134,5
3	0,0	2,5	1 489	64,9	2,1	547	29,1	0,5	942	227,6
4	1,8	7,7	358	5,1	7,6	267	3,9	0,1	91	86,8
5	17,7	15,2	3 121	22,8	14,4	1 385	10,6	1,2	1 736	154,1
6	62,3	20,0	4 731	26,1	18,8	2 238	13,2	1,7	2 493	164,0
7	163,6	23,4	8 166	38,6	21,4	4 104	21,3	2,4	4 062	189,4
8	347,4	28,2	13 186	51,7	25,7	6 247	26,9	3,1	6 939	247,9
9	696,7	32,5	20 052	68,4	30,5	11 488	41,8	3,1	8 564	309,4
10	2 382,1	45,2	117 782	288,6	42,6	86 315	224,7	4,9	31 466	713,9
Kvinnor	282,8	19,1	62 509	71,4	17,5	29 180	36,4	2,1	33 329	351,3
1	-202,3	16,1	1 912	25,9	14,6	749	11,2	2,0	1 163	128,1
2	-25,3	13,1	1 665	27,9	11,6	254	4,8	2,0	1 411	153,0
3	0,0	2,3	1 037	96,6	1,9	497	57,5	0,5	541	256,8
4	1,9	7,9	144	4,0	7,7	140	4,0	0,2	4	4,1
5	18,5	15,2	1 005	14,4	14,6	454	6,8	1,1	551	110,1
6	60,6	17,7	2 024	25,0	16,3	680	9,1	1,7	1 344	173,3
7	150,0	22,7	3 386	32,6	20,2	1 203	13,0	2,7	2 183	179,0
8	309,6	26,2	5 120	42,8	24,0	2 095	19,0	2,5	3 026	266,3
9	597,9	29,6	8 075	59,6	27,4	4 083	32,6	2,8	3 992	309,7
10	1 917,4	40,6	38 140	205,6	36,9	19 026	112,6	5,3	19 114	788,4
Män	400,4	22,0	115 194	117,8	20,7	87 993	95,3	2,0	27 201	309,7
1	-265,8	17,7	4 305	54,5	16,3	2 802	38,6	2,0	1 502	165,7
2	-33,8	14,0	1 335	21,4	13,5	773	12,9	1,0	562	124,2
3	-0,2	2,7	54	4,6	2,7	54	4,6	0,0	0	0,0
4	1,7	7,5	208	6,3	7,5	149	4,5	0,0	0	0,0
5	16,9	15,0	2 098	31,4	14,1	885	14,1	1,4	1 212	192,9
6	64,3	22,5	3 316	33,1	21,3	1 714	18,1	1,7	1 602	206,8
7	180,9	25,3	5 084	45,2	23,7	3 169	30,0	2,1	1 915	201,8
8	396,5	31,0	7 371	53,3	27,9	4 233	34,0	3,6	3 138	195,8
9	809,3	35,1	13 691	87,6	33,4	7 798	52,4	3,3	5 893	402,3
10	2 834,3	48,7	77 733	358,5	47,1	66 415	317,1	4,5	11 317	564,7

Datamaterial: HEK med tilläggssurval och förmögenhetsstatistiken

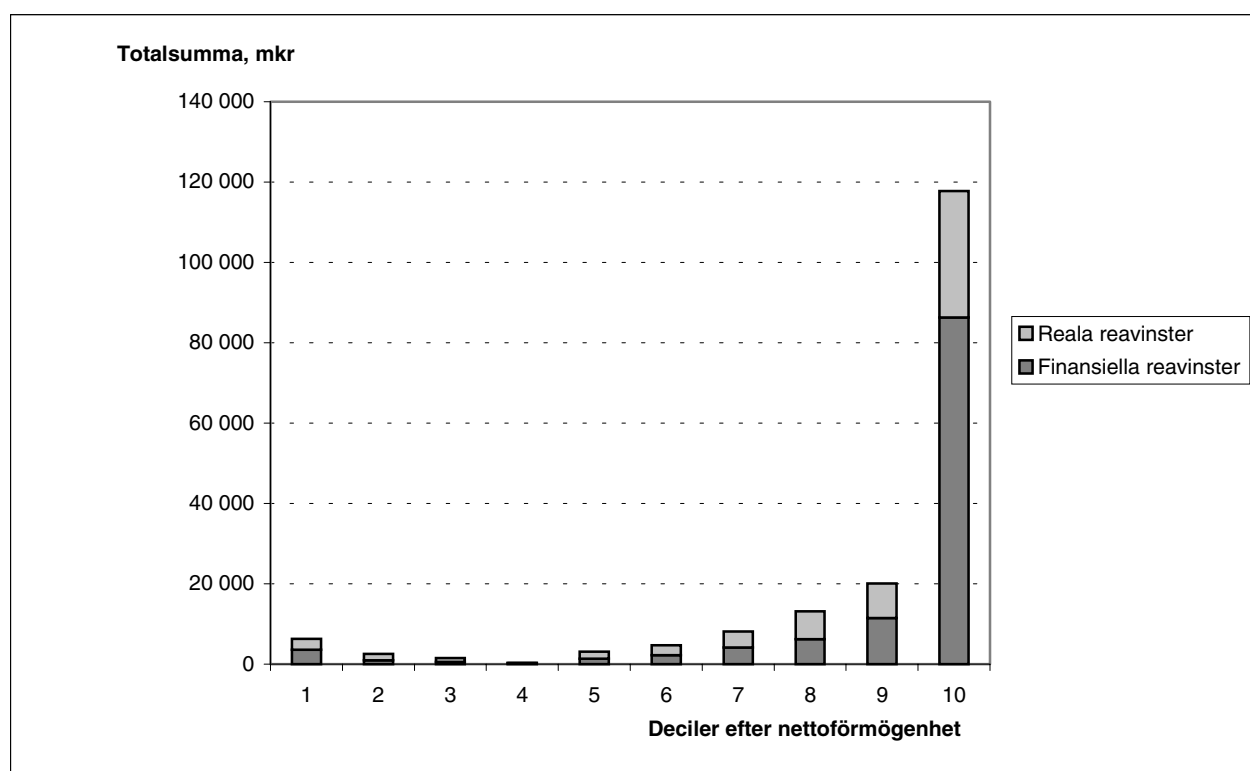
De med största nettoförmögenheten har även de största reaförlusterna. Den rikaste tiondelen står för 61 procent av alla reaförluster.

Decilfördelningen i tabell 7 är skapad separat för grupperna samtliga, män och kvinnor.

Män och kvinnor har olika sammansättning på sina reavinster. Skillnaden blir större när nettoförmögenheten ökar. Allra störst är skillnaden mellan kvinnor och män bland de tio procent rikaste. Reavinsterna för männen med störst nettoförmögenhet är till 85 procent finansiella. För kvinnorna är motsvarande andel 50 procent.

I diagram 7 redovisas hur den totala summan bruttoreavinster, finansiella och reala reavinster fördelas i deciler efter nettoförmögenhet. Av de totala reavinsterna har tiondelen med största förmögenheten 66 procent, nästan 118 miljarder kronor.

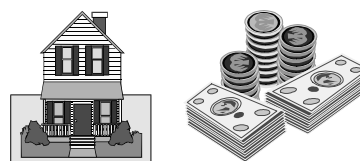
Diagram 7. Reavinsters belopp i förhållande till nettoförmögenhet 2000

Datamaterial: HEK med tilläggsurval och förmögenhetsstatistiken

Förmögenhet

Sammansättning

Tillgångar och skulder, dess sammansättning och utveckling har stor betydelse för hur reavinster och reaförluster förändras. Därför görs en översiktlig redovisning av förmögenheten som bakgrund till rapportens huvudsyfte, att belysa reavinster och reaförluster inkomståret 2000.

Den genomsnittliga marknadsvärderade nettoförmögenheten för samtliga personer år 2000 uppgår till 346 000 kronor. Tillgångarna kan med hänsyn till likviditetsgrad indelas i finansiella (t.ex. bankmedel) och reala (t.ex. fastigheter). Av tabell 8 framgår att de finansiella tillgångarna i genomsnitt är 173 000 kronor, de reala 288 000 kronor, övriga tillgångar 16 000 kronor och skulderna 131 000 kronor. Merparten av de samlade tillgångarna består alltså av reala poster. Bland de reala tillgångarna är det boendekapitalet i form av eget hem och bostadsrätt som svarar för den största delen av den totala tillgångssumman, 45 procent. Genomsnittsvärdet för egna hem är 630 000 kronor och för bostadsrätter 339 000 kronor. Finansiella tillgångar omfattar 36 procent av samtliga tillgångar. Börsnoterade aktier har under de senaste åren gått om bankfordringar som den största enskilda finansiella tillgången. Det förhållandet gäller även år 2000 då börsnoterade aktier utgör 11 procent av de totala tillgångarna. År 2000 är även aktiefondernas samlade värde större än bankfordringarnas. Aktiefonderna svarar för 9 procent av de totala tillgångarna och bankmedlen för 8 procent. Andelen personer som innehar aktiefonder är också högre. Det är 45 procent som har aktiefonder jämfört med endast 39 procent som har "pengar på banken". När det gäller bankmedel är emellertid bara personer med en årsränta över 100 kronor med. Det är alltså en undertäckning av personer med små tillgångar på banken.

Skulderna är i genomsnitt 253 000 kronor och skuldsättningsgraden, summa skuld i förhållande till totala tillgångar, 28 procent.

Kvinnor innehar 43 procent av nettoförmögenheten och samma andel av summa tillgångar. Medelvärdet för nettoförmögenheten är för kvinnor 294 000 kronor och för män 399 000 kronor. Fördelningen mellan de olika finansiella resurserna ser olika ut för kvinnor och män. Män har i genomsnitt större finansiella tillgångar. Detta gäller samtliga finansiella tillgångsslag. Den största skillnaden finns i börsnoterade aktier där männen äger 65 procent av totalsumman. Bland kvinnorna är aktiefonder den största enskilda finansiella posten. Den utgör 28 procent av de finansiella medlen. Bankmedel och börsnoterade aktier utgör lika hög andel av kvinnors finansiella tillgångar, 24 procent. Bland männen är börsnoterade aktier den största finansiella tillgången. Dess andel av männens finansiella tillgångar är knappt 36 procent. Kvinnorna har i högre grad än männen sina finansiella tillgångar placerade i s.k. säkra värdepapper, t.ex. räntebärande värdepapper och fonder. Männen har större andel placerade i börsnoterade aktier och aktierelaterade fordringar. Män har också i genomsnitt större reala tillgångar, 753 000 kronor jämfört med kvinnorna som har 603 000 kronor.

Förmögenhetsfördelningen är ojämn. Gini-koefficienten för nettoförmögenheten är 0,942. Den rikaste procenten innehar 26 procent av nettoförmögenheten. Finansiella tillgångar är mer ojämnt fördelade än reala. Bland de finansiella tillgångarna är börsnoterade aktier den största enskilda posten. Det är också den tillgång tillsammans med "övriga värdepapper", innehållande bl. a. optioner, som är mest ojämnt fördelad med Gini-koefficienter på 0,973 och 0,976. Den rikaste procenten innehar 71 procent av de börsnoterade aktierna.

Tabell 8. Förmögenhetens sammansättning för individer år 2000. Befolkningen 2000-12-31

	Totalsumma, mdkr	Andel med värde	Medelvärde för alla, tkr	Medelvärde för de med värde, tkr	Andel av totalbelopp för Topp			Gini- koefficient
					10 %	5 %	1%	
Samtliga								
Reala tillgångar	2 559	42,3	288,1	681,5	60,1	42,4	18,3	0,797
Eget hem inkl. bodelen i jordbruk	1 532	27,4	172,4	630,3	63,9	42,5	14,8	0,831
Bostadsrät	356	11,8	40,1	339,1	99,4	87,4	42,3	0,957
Fritidshus	226	7,3	25,4	349,8	100,0	92,8	41,9	0,963
Jordbruksfastighet	285	4,2	32,0	764,5	100,0	100,0	72,3	0,985
Hyresfastighet	126	0,4	14,2	3 287,0	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga fastigheter inkl tomtmark	34	1,7	3,9	233,3	100,0	100,0	93,4	0,994
Finansiella tillgångar	1 538	69,2	173,1	250,2	73,6	58,5	32,5	0,847
Bank	357	39,3	40,2	102,3	75,5	57,8	27,0	0,868
Ränte- och andra fonder samt obligationer och värdepapper	184	22,8	20,7	91,0	92,7	76,8	38,2	0,936
Räntebärande värdepapper	88	11,8	10,0	84,2	99,4	88,7	50,4	0,962
Blandfonder	60	12,8	6,7	52,3	99,5	90,6	52,0	0,965
Öriga värdepapper	36	7,3	4,1	56,0	100,0	98,0	58,5	0,976
Aktiefonder	386	44,7	43,5	97,3	80,0	62,5	27,8	0,883
Börsnoterade aktier	472	23,8	53,1	223,2	97,5	92,2	70,8	0,973
Skattepliktig försäkring	138	10,5	15,5	147,8	99,9	93,7	53,9	0,969
Öriga reala och finansiella tillgångar	142	3,1	16,0	509,1	100,0	100,0	90,6	0,994
Summa tillgångar	4 239	77,5	477, 2	615,5	58,3	42,9	21,4	0,762
Sammanlagd skuld vid årets slut	1 166	52,0	131,2	252,6	57,9	40,8	19,0	0,782
Studieskulder	26	1,2	2,9	234,5	100,0	100,0	99,9	0,998
Nettoförmögenhet exkl. studieskulder	3 203	85,5	360,6	421,5	67,8	50,4	25,0	0,889
Nettoförmögenhet	3 073	87,0	346,0	397,5	70,4	52,4	26,1	0,942
Kvinnor								
Reala tillgångar	1 081	39,9	240,7	602,9	55,0	36,6	13,1	0,803
Eget hem inkl. bodelen i jordbruk	654	24,1	145,7	603,9	61,5	40,3	13,7	0,851
Bostadsrät	196	12,7	43,6	344,1	99,4	87,7	42,2	0,953
Fritidshus	105	6,8	23,3	345,1	100,0	92,7	41,2	0,965
Jordbruksfastighet	79	3,1	17,6	565,3	100,0	100,0	61,8	0,989
Hyresfastighet	36	0,3	8,0	2 545,0	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga fastigheter inkl tomtmark	11	1,4	2,4	180,0	100,0	100,0	90,7	0,995
Finansiella tillgångar	677	69,0	150,7	218,5	69,1	52,2	25,3	0,831
Bank	163	39,0	36,4	93,2	72,0	52,5	20,8	0,858
Ränte- och andra fonder samt obligationer och värdepapper	89	23,3	19,9	85,2	91,8	73,8	33,6	0,929
Räntebärande värdepapper	43	12,5	9,5	75,8	99,3	87,2	45,3	0,957
Blandfonder	32	13,5	7,0	52,2	99,6	90,1	48,6	0,959
Öriga värdepapper	15	7,0	3,4	48,4	100,0	97,7	50,0	0,975
Aktiefonder	188	45,2	41,9	92,8	78,6	59,4	23,3	0,875
Börsnoterade aktier	164	19,6	36,5	186,0	97,0	90,6	67,1	0,976

Tabell 8. forts.

	Totalsumma, mdkr	Andel med värde	Medelvärde för alla, tkr	Medelvärde för de med värde, tkr	Andel av totalbelopp för Topp			Gini- koefficient
					10 %	5 %	1%	
Skattepliktig försäkring	72	11,0	16,0	145,4	99,9	93,7	52,3	0,967
Öriga reala och finansiella tillgångar	39	2,4	8,7	356,5	100,0	100,0	86,9	0,995
Summa tillgångar	1 796	77,4	400,1	516,7	50,9	35,0	15,0	0,749
Sammanlagd skuld vid årets slut	477	48,8	106,2	217,8	51,0	32,4	10,3	0,782
Studieskulder	74	16,3	16,4	100,5	95,0	71,4	21,7	0,917
Nettoförmögenhet exkl. studieskulder	1 393	84,9	310,3	365,3	60,1	42,1	18,5	0,859
Nettoförmögenhet	1 320	86,6	293,9	339,4	63,2	44,3	19,6	0,927
Män								
Reala tillgångar	1 478	44,7	336,5	753,3	63,9	46,7	22,2	0,789
Eget hem inkl. bodelen i jordbruk	877	30,7	199,8	651,5	65,7	44,2	15,5	0,810
Bostadsrät	160	10,9	36,4	333,1	99,4	87,0	42,4	0,961
Fritidshus	121	7,8	27,6	353,9	100,0	92,9	42,6	0,960
Jordbruksfastighet	206	5,3	46,8	884,4	100,0	100,0	76,4	0,981
Hysesfastighet	90	0,6	20,6	3 717,1	100,0	100,0	100,0	0,999
Öriga fastigheter inkl tomtmark	24	2,0	5,4	270,5	100,0	100,0	94,7	0,994
Finansiella tillgångar	861	69,4	196,1	282,5	77,2	63,4	38,2	0,859
Bank	194	39,6	44,1	111,5	78,4	62,3	32,2	0,876
Ränte- och andra fonder samt obligationer och värdepapper	95	22,3	21,6	97,1	93,5	79,7	42,5	0,942
Räntebärande värdepapper	46	11,1	10,5	93,9	99,5	90,2	55,1	0,966
Blandfonder	28	12,2	6,4	52,4	99,4	91,1	55,9	0,970
Öriga värdepapper	21	7,6	4,8	63,1	100,0	98,3	64,7	0,976
Aktiefonder	198	44,2	45,1	102,0	81,5	65,4	32,1	0,891
Börsnoterade aktier	308	28,1	70,1	249,7	97,9	93,0	72,8	0,970
Skattepliktig försäkring	66	10,0	15,1	150,6	99,9	93,8	55,6	0,972
Öriga reala och finansiella tillgångar	103	3,9	23,4	607,8	100,0	100,0	92,0	0,993
Summa tillgångar	2 442	77,6	556,0	716,1	63,8	48,7	26,1	0,769
Sammanlagd skuld vid årets slut	689	55,2	156,8	283,9	62,6	46,7	24,9	0,777
Studieskulder	56	12,0	12,8	106,6	95,2	73,5	27,4	0,940
Nettoförmögenhet exkl. studieskulder	1 809	86,1	411,9	478,2	73,6	56,7	30,1	0,910
Nettoförmögenhet	1 753	87,5	399,2	456,4	75,8	58,5	31,0	0,951

Datamaterial: Förmögenhetsstatistiken

Förmögenhetssuppgifter kan också redovisas för familjer. Bilden ser då lite annorlunda ut än den gör för personer. Familjer har i genomsnitt en nettoförmögenhet på 658 000 kronor år 2000. De reala tillgångarna uppgår i genomsnitt till 548 000 kronor, de finansiella till 329 000 kronor, övriga tillgångar till 30 000 kronor och skulder till 250 000 kronor.

De tillgångar som flest familjer äger är bankmedel och aktiefonder. Över hälften av alla familjer har pengar på banken och över hälften sparar i aktiefonder. Äger sin bostad gör 36 procent av familjerna i form av eget hem och 18 procent som bostadsrätt.

Förmögenhetsfördelningen är mycket ojämn även när man ser till familjer. Den rikaste procenten familjer förfogar över 23 procent av nettoförmögenhetssumman. Gini-koefficienten för nettoförmögenheten som är 0,942 för samtliga personer i tabell 8 sjunker till 0,864 när man redovisar familjer.

Tabell 9. Förmögenhetens sammansättning för familjer år 2000. Befolkningen 2000-12-31

	Totalsumma, mdkr	Andel med värde	Medelvärde för alla, tkr	Medelvärde för de med värde, tkr	Andel av totalbelopp för Topp			Gini- koefficient
					10 %	5 %	1 %	
Reala tillgångar	2 559	57,7	548,1	949,4	50,9	35,1	15,0	0,724
Eget hem inkl. bodelen i jordbruk	1 532	36,2	328,1	906,4	54,3	34,9	11,5	0,777
Bostadsrät	356	17,8	76,2	429,1	93,2	74,8	30,9	0,932
Fritidshus	226	11,4	48,4	423,6	98,6	77,9	31,2	0,941
Jordbruksfastighet	285	6,7	61,0	907,5	100,0	98,6	59,3	0,977
Hysesfastighet	126	0,7	27,1	3 925,1	100,0	100,0	100,0	0,998
Öriga fastigheter inkl tomtmark	34	2,7	7,4	275,2	100,0	100,0	83,5	0,991
Finansiella tillgångar	1 538	76,1	329,4	432,7	67,8	52,9	29,0	0,811
Bank	357	53,1	76,6	144,1	66,8	49,5	22,1	0,817
Ränte- och andra fonder samt obligationer och värdepapper	184	32,4	39,5	122,0	84,3	65,8	30,9	0,905
Räntebärande värdepapper	88	18,2	19,0	104,4	94,0	78,6	41,6	0,942
Blandfonder	60	18,9	12,8	67,5	95,7	81,3	42,4	0,947
Öriga värdepapper	36	11,8	7,8	65,7	99,6	89,1	44,5	0,960
Aktiefonder	386	51,3	82,8	161,4	73,9	55,5	23,5	0,855
Börsnoterade aktier	472	33,6	101,1	300,9	95,4	88,5	64,9	0,962
Skattepliktig försäkring	138	15,2	29,5	193,9	97,9	86,3	45,0	0,955
Öriga reala och finansiella tillgångar	142	4,8	30,4	637,4	100,0	100,0	84,0	0,991
Summa tillgångar	4 239	83,1	908,0	1 092,1	51,9	37,8	18,9	0,704
Sammanlagd skuld vid årets slut	1 166	69,5	249,7	359,4	53,1	37,1	16,7	0,733
Studieskulder	130	23,9	27,8	116,2	78,9	53,7	17,2	0,881
Nettoförmögenhet exkl. studieskulder	3 203	92,7	686,1	740,5	60,0	44,1	22,0	0,817
Nettoförmögenhet	3 073	94,4	658,3	697,0	62,2	45,8	22,9	0,864

Datamaterial: Förmögenhetsstatistiken

Fördelning

De rikaste 10 procenten har i genomsnitt en nettoförmögenhet på 2 435 000 kronor och de med minst nettoförmögenhet en negativ förmögenhet på 232 000 kronor. Det är först i den fjärde decilen som den genomsnittliga nettoförmögenheten är positiv med ett medelvärde på 1 800 kronor. Det är således mer än 30 procent av Sveriges befolkning som har negativ nettoförmögenhet eller noll i nettoförmögenhet.

I alla deciler är medelvärdet för de reala tillgångarna större än de finansiella. Medelvärdet för de finansiella tillgångarna för de 10 procent rikaste är 75 procent av medelvärdet för de reala. För de som har negativ nettoförmögenhet utgör finansiella tillgångar ca 20 procent av de reala. Utmärkande för den rikaste tiondelen är ett högt medelvärde för börsnoterade aktier. Den högsta decilen har i genomsnitt börsnoterade aktier till ett värde av 452 000 kronor. Det är mer än 12 gånger högre än för tiondelen med näst störst nettoförmögenhet, som i genomsnitt har 38 000 kronor.

Förmögenhetsfördelningen är mer ojämn bland män än bland kvinnor. Den rikaste tiondelen bland männen äger 66 procent av de totala tillgångarna och den rikaste hundradelen 29 procent. För kvinnorna äger motsvarande tiondel 52 procent och motsvarande hundradel 17 procent. Män i högsta decilen äger börsnoterade aktier för i genomsnitt 520 000 kronor och kvinnor 361 000 kronor.

**Tabell 10. Förmögenhetsslag fördelade efter deciler av nettoförmögenhet 2000.
Befolkningen 2000-12-31**

Kön	Decil	Nettoförmögenhet	Reala tillgångar	Finansiella tillgångar	Börsnoterade aktier	Summa tillgångar	Sammanlagd skuld
		Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr
Samtliga	1	-231,9	89,1	19,5	4,4	109,5	341,3
	2	-31,6	55,1	11,2	1,8	66,4	98,0
	3	-0,1	2,3	0,5	0,1	2,9	2,9
	4	1,8	7,2	3,1	0,3	10,3	8,5
	5	18,3	30,9	20,5	1,7	51,5	33,2
	6	63,9	91,2	52,5	4,9	144,0	80,1
	7	163,5	203,1	93,6	10,1	297,5	134,0
	8	346,5	353,5	153,3	18,1	508,7	162,2
	9	693,8	580,1	276,5	37,5	863,4	169,6
	10	2 435,3	1 468,4	1 100,6	452,4	2 717,6	282,3
	Totalt	346,0	288,1	173,1	53,1	477,2	131,2
Kvinnor	1	-206,0	72,5	16,7	2,4	89,7	295,7
	2	-31,1	51,2	10,6	1,2	62,0	93,0
	3	-0,1	2,1	0,5	0,1	2,5	2,6
	4	1,8	6,8	3,1	0,2	10,0	8,1
	5	18,5	28,5	20,3	1,3	48,9	30,4
	6	64,1	80,8	52,4	3,5	133,4	69,3
	7	163,3	181,6	95,7	7,4	277,9	114,5
	8	345,3	322,4	160,3	14,0	484,2	138,9
	9	690,0	540,2	290,6	30,9	836,2	146,1

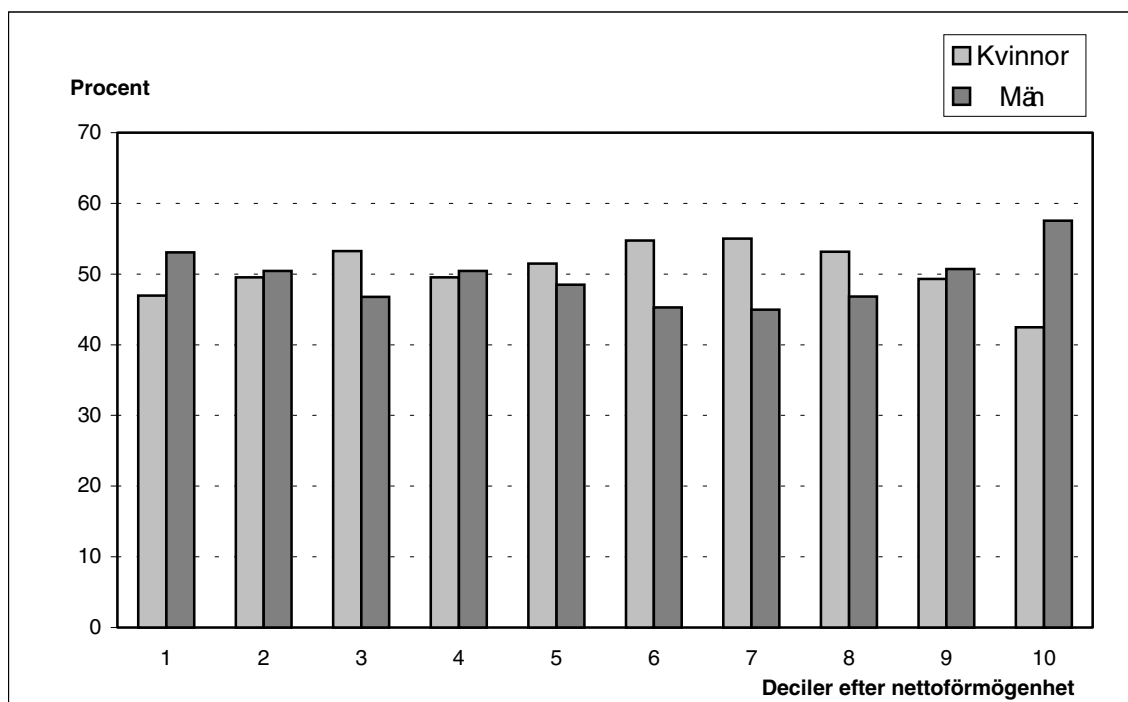
Tabell 10. forts.

Kön	Nettoförmögenhet		Reala tillgångar	Finansiella tillgångar	Börsnoterade aktier	Summa tillgångar	Sammanlagd skuld
	Decil	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr	Medelvärde, tkr
	10	2 209,6	1 310,0	1 004,0	360,7	2 407,3	197,7
	Totalt	293,9	240,7	150,7	36,5	400,1	106,2
Män	1	-254,8	103,7	21,9	6,2	127,0	381,7
	2	-32,1	58,9	11,6	2,4	70,8	102,9
	3	-0,1	2,7	0,6	0,1	3,2	3,3
	4	1,8	7,5	3,1	0,4	10,6	8,8
	5	18,2	33,3	20,7	2,2	54,2	36,1
	6	63,6	103,6	52,7	6,5	156,8	93,1
	7	163,8	229,4	91,1	13,3	321,6	157,8
	8	347,8	388,9	145,4	22,8	536,6	188,8
	9	697,5	619,0	262,9	44,0	890,0	192,5
	10	2 602,0	1 585,3	1 171,9	520,1	2 946,8	344,8
	Totalt	399,2	336,5	196,1	70,1	556,0	156,8

Datamaterial: Förmögenhetsstatistiken

Decilindelningen efter nettoförmögenhet i tabellen ovan är gjord för kvinnor och män var för sig. Om man i stället gör en decilindelning efter nettoförmögenhet för kvinnor och män tillsammans, se diagram 8, kan man avläsa andelen kvinnor respektive män som finns i de olika decilerna. Männen är flest i de lägsta och i de högsta decilerna. Det är således fler män än kvinnor som har liten eller negativ nettoförmögenhet och ännu fler som har stora nettoförmögenheter.

Diagram 8. Andel kvinnor och män per decil. Decilindelning efter nettoförmögenhet. Befolkningen 2000-12-31

Datamaterial: Förmögenhetsstatistiken

Åren 1999 och 2000

För både år 1999 och 2000 utgör de reala tillgångarna den största andelen av de totala tillgångarna. Andelen har ökat mellan åren från 56 procent till över 60 procent. Den största posten bland de finansiella tillgångarna är för båda åren börsnoterade aktier. Men andelen har minskat från 34 procent år 1999 till 31 procent år 2000.

Nettoförmögenheten ökar med drygt 4 procent mellan åren 1999 och 2000. Både finansiella och reala tillgångar ökar, de finansiella marginellt. Utvecklingen för reala tillgångar var 14 procent och för finansiella tillgångar endast 0,5 procent.

Värdet på aktier och aktierelaterade värdepapper som stadigt ökar under hela 1990-talet börjar sjunka i slutet av år 2000. Detta kan utläsas av tabell 10 som visar att medelvärdet för de som har börsnoterade aktier sjunker med 30 procent mellan år 1999 och 2000. Totalsumman för aktier sjunker inte lika mycket då en högre andel år 2000 än år 1999 äger denna typ av värdepapper. Detsamma gäller för alla slag av finansiella tillgångar utom för gruppen ”övriga värdepapper”, som bl.a. innehåller optioner. Andelen som äger den typen av värdepapper minskar mellan åren.

Värdet på reala tillgångar stiger med nästan 14 procent mellan åren 1999 och 2000. Den största ökningen, 44 procent, står bostadsrätterna för.

Skulderna ökar också mellan åren, i absoluta tal mindre än tillgångarna men procentuellt mer. Andel personer med skuld har ökat med två procentenheter mellan åren. Skuldsättningsgraden har ökat från 26 procent år 1999 till 28 procent år 2000.

Förändringar av värdet på aktier och aktierelaterade tillgångar påverkar de med stora förmögenheter mer än andra då deras förmögenhet omfattar en större andel finansiella tillgångar. År 1999 når börskurserna sitt högsta värde under hela 1990-talet. De som har stora innehav av framför allt aktier och aktiefonder ser sin förmögenhet växa. Året därpå sjunker aktiekurserna och tillgångar placerade i aktierelaterade värdepapper blir mindre värda. En nedgång av aktievärden minskar ojämnheten i förmögenhetsfördelningen och av tabell 11 framgår att andelen av förmögenhetssumman för de 10 procent rikaste minskar. Även Gini-koefficienten visar att fördelningen är mindre ojämna år 2000. För nettoförmögenheten sjunker den från 0,963 till 0,942. Ytterligare en orsak till att förmögenheten blivit mindre ojämn är att värdet på fastigheter, som en stor andel av befolkningen äger i form av eget hem, fritidshus eller bostadsrätt, ökar mellan åren.

Totalsumman för nettoförmögenheten ökar för både kvinnor och män mellan åren 1999 och 2000. För kvinnor procentuellt mer än för män. När det gäller utvecklingen av den genomsnittliga nettoförmögenheten skiljer det däremot mellan könen. Kvinnor ökar sin nettoförmögenhet med i genomsnitt 4 procent medan män minskar sin med drygt 1 procent. Detta beror till stor del på att mäns finansiella tillgångar innehåller en större andel värdepapper med hög riskfaktor. Börsnoterade aktier utgör 36 procent av männens finansiella tillgångar jämfört med 24 procent för kvinnorna. Ytterligare en bidragande orsak är att en större andel kvinnor än män äger bostadsrätt och det genomsnittliga värdet är dessutom högre. Bostadsrätterna är det tillgångsslag som procentuellt ökat mest mellan åren.

Tabell 11. Förmögenhetens utveckling åren 1999 och 2000. Befolkningen 31/12 för respektive år

	Totalsumma, mdkr		Förändring 1999/2000		Andel med väde		Andel av total- summa		Gini- koefficient	
							Topp 10%			
	1999	2000	Mdkr	Procent	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Samtliga										
Reala tillgångar	2 253	2 559	306	13,6	42,2	42,3	60,5	60,1	0,800	0,797
Eget hem inkl. bodelen i jordbruk	1 347	1 532	185	13,7	27,3	27,4	62,8	63,9	0,827	0,831
Bostadsrät	247	356	109	44,1	11,6	11,8	99,4	99,4	0,957	0,957
Fritidshus	198	226	28	14,1	7,2	7,3	100,0	100,0	0,962	0,963
Jordbruksfastighet	307	285	-22	-7,2	4,4	4,2	100,0	100,0	0,984	0,985
Hysesfastighet	119	126	7	5,9	0,4	0,4	100,0	100,0	0,999	0,999
Öriga fastigheter inkl. tomtmark	35	34	-1	-2,9	1,7	1,7	100,0	100,0	0,995	0,994
Finansiella tillgångar	1 530	1 538	8	0,5	63,9	69,2	76,0	73,6	0,863	0,847
Bank	365	357	-8	-2,2	38,0	39,3	75,0	75,5	0,866	0,868
Ränte- och andra fonder samt obligationer och värdepapper	206	184	-22	-10,7	22,3	22,8	94,1	92,7	0,947	0,936
Räntebärande värdepapper	108	88	-20	-18,5	8,9	11,8	100,0	99,4	0,980	0,962
Blandfonder	56	60	4	7,1	10,6	12,8	100,0	99,5	0,970	0,965
Öriga värdepapper	42	36	-6	-14,3	8,4	7,3	100,0	100,0	0,977	0,976
Aktiefonder	328	386	58	17,7	36,3	44,7	83,2	80,0	0,898	0,883
Börsnoterade aktier	517	472	-45	-8,7	18,4	23,8	99,0	97,5	0,981	0,973
Skattepliktig försäkring	114	138	24	21,1	8,1	10,5	100,0	99,9	0,976	0,969
Öriga reala och finansiella tillgångar	222	142	-80	-36,0	5,4	3,1	100,0	100,0	0,985	0,994
Summa tillgångar	4 005	4 239	234	5,8	74,0	77,5	60,4	58,3	0,774	0,762
Sammanlagd skuld vid årets slut	1 056	1 166	110	10,4	50,4	52,0	57,5	57,9	0,782	0,782
Studieskulder	120	130	10	8,3	14,0	14,2	95,7	95,1	0,931	0,928
Nettoförmögenhet exkl. studieskulder	3 069	3 203	134	4,4	82,5	85,5	70,8	67,8	0,912	0,889
Nettoförmögenhet	2 949	3 073	124	4,2	84,3	87,0	73,5	70,4	0,963	0,942
Kvinnor										
Reala tillgångar	929	1 081	152	16,4	39,8	39,9	54,2	55,0	0,804	0,803
Eget hem inkl. bodelen i jordbruk	572	654	82	14,3	24,0	24,1	59,9	61,5	0,848	0,851
Bostadsrät	136	196	60	44,1	12,4	12,7	99,5	99,4	0,953	0,953
Fritidshus	91	105	14	15,4	6,7	6,8	100,0	100,0	0,965	0,965
Jordbruksfastighet	87	79	-8	-9,2	3,4	3,1	100,0	100,0	0,988	0,989
Hysesfastighet	33	36	3	9,1	0,3	0,3	100,0	100,0	0,999	0,999
Öriga fastigheter inkl. tomtmark	10	11	1	10,0	1,3	1,4	100,0	100,0	0,995	0,995
Finansiella tillgångar	655	677	22	3,4	63,7	69,0	71,1	69,1	0,846	0,831
Bank	167	163	-4	-2,4	37,8	39,0	71,4	72,0	0,857	0,858
Ränte- och andra fonder samt obligationer och värdepapper	98	89	-9	-9,2	22,5	23,3	93,4	91,8	0,942	0,929
Räntebärande värdepapper	52	43	-9	-17,3	9,5	12,5	100,0	99,3	0,977	0,957
Blandfonder	30	32	2	6,7	11,1	13,5	100,0	99,6	0,965	0,959
Öriga värdepapper	17	15	-2	-11,8	7,7	7,0	100,0	100,0	0,977	0,975
Aktiefonder	160	188	28	17,5	36,6	45,2	82,1	78,6	0,892	0,875
Börsnoterade aktier	171	164	-7	-4,1	15,0	19,6	98,7	97,0	0,982	0,976

Tabell 11. forts.

	Totalsumma, mdkr		Förändring 1999/2000		Andel med värde		Andel av total- summa		Gini- koefficient	
							Topp 10%			
	1999	2000	Mdkr	Procent	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Skattepliktig försäkring	59	72	13	22,0	8,4	11,0	100,0	99,9	0,974	0,967
Öriga reala och finansiella tillgångar	77	39	-38	-49,4	4,6	2,4	100,0	100,0	0,986	0,995
Summa tillgångar	1 661	1 796	135	8,1	73,9	77,4	52,3	50,9	0,759	0,749
Sammanlagd skuld vid årets slut	430	477	47	10,9	47,4	48,8	50,3	51,0	0,783	0,782
Studieskulder	68	74	6	8,8	16,0	16,3	95,6	95,0	0,920	0,917
Nettoförmögenhet exkl. studieskulder	1 299	1 393	94	7,2	81,9	84,9	62,6	60,1	0,881	0,859
Nettoförmögenhet	1 231	1 320	89	7,2	83,9	86,6	65,7	63,2	0,950	0,927
Män										
Reala tillgångar	1 324	1 478	154	11,6	44,7	44,7	64,9	63,9	0,792	0,789
Eget hem inkl. bodelen i jordbruk	775	877	102	13,2	30,6	30,7	65,0	65,7	0,806	0,810
Bostadsrätt	111	160	49	44,1	10,7	10,9	99,4	99,4	0,961	0,961
Fritidshus	106	121	15	14,2	7,8	7,8	100,0	100,0	0,959	0,960
Jordbruksfastighet	220	206	-14	-6,4	5,5	5,3	100,0	100,0	0,980	0,981
Hysesfastighet	86	90	4	4,7	0,6	0,6	100,0	100,0	0,999	0,999
Öriga fastigheter inkl. tomtmark	25	24	-1	-4,0	2,0	2,0	100,0	100,0	0,994	0,994
Finansiella tillgångar	875	861	-14	-1,6	64,2	69,4	79,8	77,2	0,875	0,859
Bank	197	194	-3	-1,5	38,2	39,6	78,0	78,4	0,874	0,876
Ränte- och andra fonder samt obligationer och värdepapper	108	95	-13	-12,0	22,2	22,3	94,7	93,5	0,952	0,942
Räntebärande värdepapper	56	46	-10	-17,9	8,3	11,1	100,0	99,5	0,983	0,966
Blandfonder	26	28	2	7,7	10,0	12,2	100,0	99,4	0,974	0,970
Öriga värdepapper	25	21	-4	-16,0	9,1	7,6	100,0	100,0	0,977	0,976
Aktiefonder	168	198	30	17,9	36,0	44,2	84,4	81,5	0,904	0,891
Börsnoterade aktier	347	308	-39	-11,2	21,9	28,1	99,2	97,9	0,979	0,970
Skattepliktig försäkring	55	66	11	20,0	7,7	10,0	100,0	99,9	0,978	0,972
Öriga reala och finansiella tillgångar	145	103	-42	-29,0	6,2	3,9	100,0	100,0	0,983	0,993
Summa tillgångar	2 344	2 442	98	4,2	74,2	77,6	66,1	63,8	0,781	0,769
Sammanlagd skuld vid årets slut	626	689	63	10,1	53,5	55,2	62,5	62,6	0,777	0,777
Studieskulder	52	56	4	7,7	11,9	12,0	95,9	95,2	0,942	0,940
Nettoförmögenhet exkl. studieskulder	1 770	1 809	39	2,2	83,2	86,1	76,9	73,6	0,931	0,910
Nettoförmögenhet	1 718	1 753	35	2,0	84,7	87,5	79,1	75,8	0,970	0,951

Datamaterial: Förmögenhetsstatistiken

Statistik om inkomster för individer och familjer redovisas årligen i två statistiska meddelanden från SCB:

Inkomster, skatter och bidrag (IoF)	Totalräknad statistik med individ och familjeuppgifter. Publiceras årligen. Beställningsnummer HE 20 SM 0201.
Inkomstfördelningsundersökningen (HEK)	Urvalsundersökning med redovisning för individer och hushåll. Publiceras årligen. Beställningsnummer HE 21 SM 0201.
FASIT	SCB genomför även simuleringar av förändringar i inkomster, transfereringar och skatter med mikrosimuleringsmodellen FASIT. På beställning framställer programmet för ekonomisk välfärdsstatistik tabeller, andra beräkningar och rapporter på inkomst och förmögenhetsstatistik. För upplysningar, kontakta programmet för ekonomisk välfärdsstatistik, tfn 019-17 60 00
Annan publicering. Skattestatistisk årsbok.	En översiktlig och lättillgänglig information om skatter, inkomster och avgifter samt vägledning till olika statistikällor. Publiceras av Riksskatteverket

